Collectanea medica

2.

J.° Novembris.

XXII. Apoplexia proxime imminentis nulla, Epilepsia in gradu primo, Signa dari possunt, remota tamen Apoplexia signa dantur.

Epilepsia et Apoplexia eandem materiam et locum affectum habent, distinguuntur tamen V signis.

1. Apoplexia sinit sensum et motum. Epilepsia sinit sensum.
2. Apoplexia universos ventriculos. Epilepsia dimidium ventriculorum obsidet.
3. In Apoplexia humores peccant quantitate. In Epilepsia qualitate.
4. In Apoplexia non est convulsio, (tantum motus convulsivus) In Epilepsia adest convulsio.
5. In Apoplexia nulla certa Periodorum ratio, at Epilepsia certas periodos habet.

Suffocatio uteri, ~~et Epilepsia~~ Carus, ab Apoplexia distant: quod in illis liberior adhuc sit respiratio, in Apoplexia minime.
Qui caro laborat punctura acus semi ex parte attollere faciet oculos.

Catalepsis, quam in quali statu hominem inquirit, et talem relinquit, ut si sedens corripiatur, sic manebit, nec corruet, ut Apoplecticus.

Syncope pulsum languidum obscurum, faciem cadaverosam, pallidam. Apoplexia pulsum vehementem et quasi saltum habet, nisi dum usque ad postremum ventum, et faciem rubicundam.

Apoplexia a Lethargo distinguitur, quia in hac febris adsit, in Apoplexia nulla, nisi ad extrema deveniatur sit.

Apoplexiæ sútúræ indicia, Hipp: Coac:

Vertigo, Jactatús dentium in somno stertor, Totius corporis, maximú subitúm frigús extremorúm. Considerare. a. ñ unum, nec dúo, sed plúra signa oportet.

Apoplexiæ jam incipientis indicium est Clamor æqui tanquam ad aúxilium, qui similis est ei, q suffocatur.

Vespilonibus ñ est tradendus homo antè elapsos III dies. sin 72 horas. quo tempore aut subitú fatur mortem, aut redivivus spiritus vitam indicat.

Mortuúm sit Apoplecticus III signa indicant.

1. levissima lana vel plúma ori admovetur, q si vel minimum moveatur, vivit. 2. Cyathum súpra marginem plenu imponè regioni Cordis, si quid effluat, vivere indicio est. 3. tersissimum specúlum ori opponunt, quod si halitu obfundatur, vivit. Hoc experimentum

Apoplectici raro evadunt, ut ajunt, de millibus unus, est. n. Apoplexia morbus acutissimus, q statim in áxem, est. a. Morbus acutus, (ut vocant illegitimus) cum sine febre sit, nec ex bilio oriatur: ut omnes morbi acuti; sed tantum ratione periculi acutus dr, non ratione Causæ.

Apoplexiam sorbitem solvere impossibile, debilem non facile. II. Aph: 42.

Quicunq; apoplectici repentè fiunt, & stertunt, in VII diebus pereunt, nisi febris supervenerit. VI. Aph. 5.

Strangulati nondum mortui, non redeunt ad vitam, quibus prima circa os fluerit. II. Aph. 43

AV. 99. In quorum symmetria consistit sanitas, in eorum dem anetria consistit morbus, sic similarium partium sanitas cum in bona temperie sita sit, earundem morbus in intemperie quoque sita esse debet; atque sic explodit Fernelius. q etiam morbum ponit in Materia, et tertium in Forma, quorum tamen essentia bona seu symmetria est in bona Temperie, sic et morbus in Intemperie.

Organicus Morbus vel est in

- Διαπλάσει, quia a. conformatio partium vel extrinsecus, vel intrinsecus considerari, morbus conformationis vel est
  - Figura; Asperitatis et levitatis superficiei.
  - Meatuum.
- seu Numero, quidam a. Calculum morbum Numeri ponunt, sed verius Causa morbi seu antecedens seu continens dici debet quamvis non statim animadvertatur. Causa n. morborum subito quidem ingenuntur, sed paulatim congaudunt. Nec calculus in Renibus immediate actionem laedit. obstructionem n. seu morbum in Vnitate solita infert; Tum mediate actionem laedunt.
- μεγέθει seu Magnitudine et Quantitate. morbus a. in aucta vel diminuta magnitudine est vel in toto corpore, vel in aliqua parte, ut Capite, Pede, &c.
- ἢ παρὰ φύσιν θέσει. v. Sith. ἢ συνθέσει. AV. 100.

Continuus solutio, λύσις ἢ διαίρεσις

- In carne
  - a πᾶσα acri Scalens. Lacerosio.
  - a τινὰ incidenti Vulnus Spunctio
  - a δύο contundenti Thlasis.
- In ossi Fractura, in Cornio fissura, &c.

Constantinus { Empedocles, { Praxeos
Hebr: Sing: Leyda } & Alexander l'Em
perein frutices myopes cum essent,
in quotidiano usu habebant, mundo
accipiens pulveris sequentis Coeblear j.
ry. Fumiculi
Eupbragia
Sacchari ℞ j. aq: (℔ j.)
pulverisentur, & servent usui

Opht: salmica sunt, Foeniculum, Eupsazaia Ruta, Verbena, Chelidonium, Majorana, Betonica, Heleniuum. Forest: xi. Obs: 35. (et alij plurimi) commendat liquorem, qui ex jecore Mustelae (piscicuili, mollis, limosi et subaqui, crassioris quidem sed brevioris, quam anguilla est: dicit. a. Al: Guappen, aelrop, aelpuyck. B. Ael-puyt, Ael-puyck, dicitq; Forest: capi in aquis Veenlandiae, propè Delphos ● prostant. a. ubiq; in Batavia Foris piscarijs, est. n. frequens in illarum regionum aquis limosis, capitumq; maxime tempore verno et aestatis initio, quandoquidem ferventè caniculâ latent ●) deflui: si in vitri medio ita suspendatur, ut nec fundum, nec latera tangat, vitrumq; ipsum accurate clausum Soli exponatur, subposito etiam Cyatho seu vitro minori, quod excipiat ex jecore illo albo et pinguì liquorem fluentem, album et clarissimum, instar Olei puri destillati, et Visui reservetur. Hic liquor certo experimento obscuritati visus admodum commodus et utilis est, visumq; obscurum et tenebricosum miraculi instar ilico lucidum luminosumq; reddit: Caveundum. a. ne in oculum instilletur, sufficit enim si cilia et palpebrae eo inungantur: Sennert: inst: p: 857. D.

Gelr: meerpuyten

(92. Æ. Notandum in Anatomia Naturam in partibus principis admodum constantem (adeo ut in illis se nihil praeter eorum usum observasse fatetur sit Æ.) laudere. a. in minoribus. Sic vix duo subjecta reperiuntur in minoribus istis conveniant.

Vasa aliquando tantum una Arteria seminalis, quales testes minus salaces fuisse videntur: aliquando vero in uno latere duae arteriae, aut etiam duplex ipsius arteriae visus est (sic et praecedenti hyemis vidimus exoritas arterias multiplici arteriae, et varis ramis) quales testes vitalis sanguinis et spiritus copiam multo arteris salaciores se videntur: Nam et illae, cui multiplex earum esset exortus, ne sororem quem propriam et germanam intactam reliqit, quod ubi Roterodami ad caucem ageretur, pastori ipsi fastus est.

Vasa seminalia ad testes ferunt semilunari gyro, vehiculis vero ad vesicam recto ductu.

Arteria seminalis a plurimum a trunco Arteria magna ultimus exoriuntur, contra quam Fernelius, qui sinistram ab arteria emulgenti arteria oriri scribit.

Venae seminales ad medium spatium subeunt, at infra illam medietatem conducant, ibi subdimentum quasi est fructus seminis, ab influxu facultatis seminifica a testibus, atque istic loci diu consistens sanguis a dicta facultate facile mutatur, consistit. a. maximae, quod istic loci vasa multo temiora, et tortuosiora: adeo ut in spatio 3 digitorum, etiam ulnae longitudinem habeant.

Epididymides, sunt quasi parvi testiculi, media consistentia inter testes et vasa seminaria.

Vasa adservantia, sunt multæ vesiculæ, & glandu-
losa corpuscula, (quas Herophilus prostatas cyr-
socides vocasse fertur) quæ adstant collo vesicæ,
in has vesiculas vasa deferentia inserunt: in
e vesiculis semen recipiunt utrimqs adstans
glandosum corpus est, quo reservatq semen ad
coitum, adeo ut & sufficiens ad III coitus con-
tinuari possit. Notandum. a. hinc .n. e glandulosis
corpusculis ad meatum urinarium millos
pores in laudaveribus ad sensum apparere:
quamvis id circo migare eos ee imptum sit:
quandoquidem & in aralibus statim post coitu
dissectis visi sint manifesti pori istic loci.

Fernelius malè existimavit per diversos mea-
tus semen excerni quam urinam, cum
utrumqs per meatum urinarium ferratur:
fefellit Fernelium Hippocr: _____
& Aristot: _____ qui idem asserere videntur
cum tamen intelligant meatus supiores, ut sunt
inter se distantes veteres cum vasis Ppranti bus.

Æ. (114)

Electuarium solutivum purgans	Foresti. VII. lib: 41.
℞. Uvar: passular:	ab azillis mundatar:
Uvarum Corint	siccar: ℔ ℥iss
Prunor: Domas	cenor: N.º xxx.
Fol: Senæ ℥j	
S. Anisi ℥j.	
In senæ decocto prunis & Uvis decoquantur, vel potius suffocentur: & p setaceum substantia extrahatur (uti Castia) quibus adjiciatur Sacchari Candi pulverizatum. q.s.	
	A. Electuarium
Saporis grati pro delicatis, ad ℥ss, vel ad ℥j. (aliquando si opus sit adjiciatur aliqd pulv: Senæ) leniter alvum movet.	

X 00. In tradendis rerum differentijs tripliciter peccatur.
I. cum ponitur quidem Essentialis, omissa Essentiali.
II. cum ponitur quidem Essentialis, sed perperam Accidentalis additur.
III. cum ponitur quidem Essentialis, sed pars aliqua omittitur, quæ minimè omitti debeat.

Hipp: VI Epid: egregiè agit de Febrium differentijs. v. et Foz: T. Obs:

Differæ Febrium sumuntur, vel a motu Caloris. Intensitate et Remissione. Subjecto Caloris.
Hippocrati a subjecto, seu Materia
alia Febres dicuntur flatulentæ. 2. Ephemeræ. 3. Sinmadidæ. 4. Putridæ, in humoribus siccæ, salsæ, aspectu horrendæ, 5. Hecticæ. 6 in solid: part:

Tres illæ febres 4 a materia nominantur, optimè fluxescent a compazatione Balnei, in quo est Aer, Aqua, Pariets, A pazvo igne fit calefieri Aer, sic in Ephemera Spiritus: sic pazvus ignis si hesitet aut major sit, æstuabit Aqua, sic in Putrida humores; vel si maximus sit ignis, æstuabunt etiam parietes, sic in Hectica pazies solidæ.

● Nota tn æstuantibus pazietibus, æstuare quidem Aquam, et ipsum Aera, sed respectu parietum calere, licet magis æstuent, quam cum pazieto tantum calefiunt.

Forma morbus seu substantia ñ datur, quia forma non patitur, ut magis substantia, nisi dum moritur. Objiciet Fernelius. Exemplum illius, q. p. Osium staccidita sic exigere ñ poterat.

A. 103. Differentiae morborum accidentales subjungunturq tractatui de causis, & symptomatibus, cum ab eorum motu, quantitate, & mata plerq eaq dependeant.

Celsus cum recte curatorum dixit, quem prima causarum origo ñ fefellerit.

Ex Materia Formam Ab Efficiente Ab Fine omnia

Materia
Forma dat esse morbo, & hanc differt ab alijs morbis.
Finem a. Sive Morbus dr Fernelio laesam actionem: Sed Notandum ea tantum ad finem tendunt, q. ñ perfectibilis affectant. Veli qua ex defectu. Morbi ergo nullus finis, nisi auxilium.
Efficiens Morbi causa est, (de qua agendum Medi:) est affectus pte natam, morbum precedens, eumq excitans, actionem laedens mediate & ipsum morbum.

Causa 1.o debet esse valida satis: 11.o Materia apta sit, necesse est: 111.o Spatium temporis requiritur, quandoquidem in instanti ñ fit motus: Haec tria Requiruntur in Morbi productione.

Externa seu Procatharctica Morbi causa Hippocr: etiam πρόφασις, seu occasio morbi dicitur. Has externas causas, inqt Celsus, solas Medici antiquissimi considerabant, rejectis obscuris.

Continens causa Morbi, est proxime morbum efficiens, qua posita ponitur Morbus, sublata vero tollitur, ut calculus in Vesica obstructionem faciens. at Gladius vulnus infligens ñ est causa continens, quamvis Morbum immediate producat, sed est Procatharctica, cum externa sit, & ea sublata ñ tu Morbus tollatur, sed manet.

 Continuatem causam rejicere conatur Fuchsius. cum Morbus sit ens permanens: q. ex nihili est ad negandum causam continentem: et n. liquet in Calculo, quo sublato tollitur obstructio, posito manet. Non negandum est quoadam morbos ex sine causa continuari, multi enim morbi ex vivendis sunt sine hac, aliqui tamen ex extra sine causa continuati sunt. { In omni ergo genere / non in omni specie } Morbi Causa continens est.

Omnis continens causa conjuncta est.
Omnis conjuncta causa non tamen e Continuum, sic Gladius est quidem causa conjuncta. Vulneris, non tamen continuus.

Omnis causa Continens interna est corpori, in ipsi morbo, sic.n. idem esset, q. Morbi essentia.

Antecedens causa media est inter Procatharticam seu Externam & Continentem.

AV. 153.

OH. Satyriasis a Furore uterino distat: q. Doloris adjunctum habet: Furor uterinus sine dolore e. Nota Hippi: Fragmentum.

Satyriasis Epidemica, apud Plutarchi: similis quadam calamitas in urbe quadam West phaliae. vide & Sebenckium pr: suaz: Observ: Entbysiasmum vocat talem furorem.

Furores uterino corrupta deliriant manifeste ex corrupti seminis vapore: occulte vero plurima deliriant, a sola seminis effervescentia ortum ceit hoc malum.

Furor uterinus delirium facit sympathicum, quod delirium quandoqs fit idiopathicum, et deuteropathicum.

OH.

Nota et Asa habita.
Castorém.

In suffocatione Uterina (qualis ozitz ab aso censu Ytezi, senioribus, in quibus menses fluere desiuunt, ac proinde Uterus, q̃ menstruo isto sanguine delectari solet, ad fontem sanguinis sese erigit, Hepar nempe & Cor: nec illum ligamenta aque bene in loco retinent, q̃ in senioribus, quandoqũ dem a multa pituita humida flaccescant ova in vtaro seruili).

2℞. Ol: Succini (ũ rectificati, licet fetidissimi) gũttulas iiij vel v in vino, in quo folia rũta macerata sunt. vel sumo (loco Ol: Succini) Ol: Tartari prima extr:

• Ol: Tartari nimis acre est, longe fortior Ol: Succini, quod in magna quantitate q̃dam mulieres sibi cõcinnunt: ut ad mamum habeant, si quando vterina suffocatio ipsas invadat: quasi illud assumere n possint, gũttulam unam aut alteram naribus affricant. D. (174.

Ol. 112.

X Dentes nigros nihil aque purgat, et dealbat, quam si 2℞. Ol: Sulphuris gũttas VII aut VIII (vocat Sch. F) macerces, seu miscens cum Aqua, eaq; mixtura tum dentes detergas. D. (246.

Inmiserabiles Morbos Semirazis, coquos numera. Sen: ep: sine Satyr: —— circumsilit agmina facta, Morborum omne genus; quorum si nomina quaeras, Promptius expediam quot amaverit Hippia mechos.

Caspar Lindnerus ad Joachimum Rondisinum epist. q̃ est LXXI Variar: Epist: Scholtzij. fol.

Dort Gozdonij Lilium

ac Gozdonio, cujus praxin mihi Wilhovij ostenderas, ita sentit Vir Doctissimus: Augerius. in illa Pulcra Medendi Methodo.

„ Gozdonij, ac Barbarorum ineptias qs sevat? tam stupidi fuerunt, ut q integrum erat, omiserint, quod minatum corruperint, et in nugas commutarint.

ndn & Melichy dispbusatozich.

Pillúla Mastichina (Stockeri Empirica p: 36.)

Tres partes Aloës de Mastice quarta tertia, Cum succo Solani, pilúlas sic conficiant. Quas sic confectas Pilúlas de Mastiche dicas.

D. 6. Non lædunt, non corrumpunt, solvunt nec acúta Et nihil est oculis, mihi credo, salubrius istis, Humores nocuos etiam cum stercore pugnant, Phlegmaqs, mundificant oculos, capút, articúlosqs. Vnam quaqs die post cænam sumere prodest.

Val: Cordus.

C99. Unguenti Alabastrini IV descriptiones habet Fortist: IX. 33. fol.

I.ª Ludovici de Leonibus, et Benaty.

II.ª Elidei.

D. 7. III.ª Bened: Faventini.

IV.ª Fortisti. Ad Ptiosa

et Pistanus ad omnes Capitis dolores, et omnes contúsiones dolorosqs dentium; ubi sibi par ú habet, quin et in omnibus alijs doloribus mitigandis et resolvendis, perqúe a casú, contúsionibus, vel contúsione obortis. Fol: IX. 33. 193, a.b.

C141.

Electuarium Cacycostinum Hayei, p: 510. vi. præstans admodum in morbo articulari. (a Cacyophyllis et costo sic dictum.) quod ipse in se expertus innumeris quoqs alijs exhibuit. C273.

Electuarium Melanogogum Steegbij: p: 170.

Oct. 110 Galenus gloriatur se ex pulsu potuisse dignoscere
mim. mulierculae crescendo ipso affectu furoris
uterini laborarent.

Juvenculae, quibus pubertas iam in propinquo sunt,
antequam menstruos fluxus habeant, fere
ad III IV vel annos uterus e universo corpore
prolectat sanguinem, quem ubi iam magna
copia attraxerit foras propellit, et fit fluxus
mulierbris: quodsi vero suppressum eum fluxum
contingat, retentus sanguis putrefit, ac
aestagnans qua data porta ruit ad superiora
(et quandoque partes externas)
viscera, maximeque hepar, cor, etc. diaphragma
magis, quod ubi vel suo fervore, vel
putredine inflammat, excitatis deliriis atque
furor, qui uterinus dicitur: Hinc visoni
amoris et sine delectu juvenum amplexus
etc, unde ubi ad se redierint tedio concepta
prioris inhonestae turpitudinis (quandoquidem satis
memoria ipsis constans remaneat) aut
etiam frustra petitae libidinis, dum prae
honestate ignem latentem premere in aude
sibi violentas inferunt manus.

Juvenes parentes, qui sibi suisque consultum
vedere volunt, imprimis filiarum suarum
rationem habeant, ut dum nubiles sunt annis
ipsas elocent temperiter.

Contigit Leydae, ut patricij filia annos nata
XXI, ~~more solito~~ ad puteum descendens, more
solito lavandi manus causa, crepidis exutis
in eam se precipitavit: post aliquod tempus
desiderata quaeretur per universas aedes, tandem
visis crepidis suspicio facti facinoris dor
misticis orta, puteumque inspicientibus
//

// submersa delituit: at postica in fundo densa extracta fuit cum Catello melitaeo, quem fermo tenezet amplexu. Inspicientibus vbano praetori, & judicibus (quibus judicium incumbit, siqui mortem vnaeam non obiezint, violenta nu manu an infelici casu mortui sint) judicata, neqs in eam incidisse, quandoqdem puteum cingens murus altior esset, hoc crepida concinnus satis muro apposita essent, neqs etiam ab alio quopiam in puteum praecipitatam, cum Catellus Melitaeus fermo minus amplexu tenezet: quem de se proculdubio dejecisset, si violentas experta fuisset manus, quin neqs ullus ad auxilium clamor auditus ezat. Tristes parentes & domestici insolitam quandam ac melancholicam tristitiam prodzomam in ipsa ad aliquod tempus animadvertisse questi sunt. Hanc Medici meis, cujus suppressos menses autbozes fuisse judicaznt.

A.° 1617. accidit, ut mulier quadam Leida ingressa D. Petri aedem per medios vizorum ibi tum ambulantium globos cuzsazet, obscenis verbis eos lacessens, ac tandem etiam stricto cultro minabunda, nisi se inizezit. Peto nempe hoc fuzere ab vteri suffocatione. Oculatum testem hujus historiae se dat Ol: qui se tum quoqs imibi ambulasse affizmat.

Æ 106. Tempore coitus π ex testibus sed e Prostatis, quæ collo vesicæ adstant, in Vterum muliebrem Semen efficit, omni. a. tempore ℵ. paullatim tardo fluxu in vasa hæc seminaria adservantia. sed Prostatas e Testibus ϕ vasa deferentia semen excernit.

Mediantibus Epididymidibus Vasa semen Tpazantia et deferentia uniuntur ad Testium basin: π 4π hæc duo vasa ejusdem sunt speciei, quandoquidem vasa Tpazantia in ipso exortu duo ab utraq; parte sunt, Vena & Arteria, inferius ex Vena & Arteria conflatum vas unum, quod tamen manifestam cavitatem habet; secus atq; vas deferens, candicans, sine ulla cavitate, ¶ ad sensum pateat: attamen cum porositate, qua probe elaborantis semen transeat.

Antiqui vasa { deferentia jaculatorias, Tpazantia latorias, } vocant.

Peritonæum non adeo universum duplex videtur, ut existimavit Fernelius sed tantum ubi loci sita sunt duo vasa majora cum suis ramis & ipsi Renes, quæ ora tam interius quam exterius investit: In ventris. a. parte anteriore si vel hamis, vel uncis, vel unguibus vel novacula discerpatur, mentiretur duplicitatem.

Peritonæum ubi ad os pubis pervenerit quasi in angustum sese contrahit, & extra apliore spatio prolabitur circumcingens testes, inter secreti membranam carnosam & membranam testibus propriam, ita ut Testium membrana Epydidymidibus una eademq; sit cum Peritonæo.

Nota circa hunc Peritonæi prolapsum ad testes evanescere ac disparere Peritonæi membranæ interiorem, quæ vasa & Renes investiebat: si. n. in illum canalem versus secretum digitum inserens nihil acumpi animadvertes, nisi forsan fibrillas unam alteramve, tantum venti videntur ea propter arctam ex frigore conniventiam.

Κύων propriè quilibet tumor dē, quacunq; parte contingerit, postea frequentius de Scroti tumoribus dici cœpit, cum et hi frequentius accidant, Ramicis lati dicti.

hinc Bonebocelo Celso VII. 13

Apostema gutturis, q Botium Scab. 180.

Hernia species

ἐντεροεπιπλοκήλη.

ὑδροκήλη. — Aquosus, —
σαρκοκήλη. — Carnosus, — } tumor
ἐντεροκήλη. — ab intestinis prolapsis
ἐπιπλοκήλη. — omenti

ἐντεροκήλη, est ratione scroti morbus continuus soluti, v. tumor, seu κήλη. ratione vero intestini morbus in situ.

fit. a. hernia vel per ruptionem peritonaei, quæ fit supra pubem, aliquando supra umbilicum vel per dilatationem peritonaei in ostio pectinis, ad scrotum. (quamvis Riolanus in scroto quandoqs per ruptionem fieri dixerit meth. med: sed hæc admirabilis aliquot vix uni contingit.)

variat. a. curatio, prout hæc aut illa fuerit. Hanc vero curant repulsione aut extensione, intestini, ac tum membranas εὐρυβροειδεα arcte constringunt, ac descindunt, facientes ex Hernioso sterilem, dumqs Scyllam vitant in Charybdin incidunt. (F 123.

nova et artificiosa esset curatio, si qs Herniam, q fit p dilatationem, constringentibus aut similis modo curare posset.

si ergo id quod Tumorem facit, nihil aliud sit nisi

a situ vero partium { ὀχεοκήλη, q in scroto. βωβωκοκήλη, q in inguine.

Aqua ὑδροκήλη.
Flatus πνευματοκήλη.
Caro σαρκοκήλη.
Varix κιρσοκήλη.
Ilion ἐντεροκήλη.
Omentum ἐπιπλοκήλη.

— dicetur

v. Tabi pathi. 60.

sæpe vehementi cogitatione libidinosis colligitur semen inter membranas seu tunicas testium, (darton puta et erythroïdea) ut aut σαρκοκηλω aut ὑδροκήλω mentiatur. Foz: xxvii. 14. 178.

ὑδροκήλη ἢ ὑγροκήλη. — Idem — 11. 165.

ὑγροκιρσοκήλη, est dilatatio vasorum, a glutinentium testibus suspenditur, cum lento humore aliqua scroti parte collecto. sic et

ἐντεροεπιπλοκήλη.

ad Vermes C.C. Vstum ad cælum tollit Tez: n. 6.7.
Nota. a. si quando exhibeatur q̃ contra Vermes,
Simp: semper ei aliqd solutivi admisceri debet. V.G.
Rhabarbarum. D.r Trelc:

// sæpissime se exhibuisse Vermes cum Rha //
barbara fastus est: Si quando n. sufficiens aliqs
vermes excrevérit, jubet ut ad se ferant do //
mestici videndi gratia, tum eos siccat ac
cum pauco Rhabarbaro pulverizat, exhibetqs
felici successu cum Syr: de Absinthio, vel de
Limonibus.

mecqs cuiquam mirum videri debet, q̃ Ver //
mes exhibiti lumbricos expellant; novit,
idem fœminam, q̃ ubi Menses fluxerunt, eum
sanguinem rejecerat, assumitqs si quando
subsistant, prospero ut ipsa fasta est, eventu.
At hæc excrementum n̄ minus pravum q̃
lumbricos testatur experientia: menstruatas
n. tetro suo halitu, & specula inficere, &
propinqua corrumpere docet experientia.
Quocirca etiam illarum habenda ratio,
mo dum menses fluunt quælibet ipsarum
cuiq; relinquimus: contigisse idem D.r
sibi asserit A.° 1620. ut dum carnes salizet,
ancillamqs adstantem menstruatam haberet,
quo manum sibi porrigeret, & mo dum
salitas carnes saliendas sibi de manu
in manum traderet, omnes quotquot essent
carnes maturè admodum corruptæ fœti //
dum odorem de se emiserè.

Al: (Emptrcův sů cibům sumpsisse cum Caspenisse Grepe Amsterodamum, in pago Slootrdych, qho Haslemus ihit) A.° 1623, q̃ fam xxvi.° mazito nupsterat.

Album ergo Jecur dicemus q. ob lutumptem frigidam Chylum in bonum sanguinem seu chymum n̄ convertit, undē vasa imbuta seu repleta n̄ Chymo sed verius Chylo nāctis & genuinam nutritionis partibus dare nequeunt: at si naatū partibus alimentum n̄ supplet quomodo eadem superfluum qd habere poterunt, quo Uterus, diabundus ac avidior delectetz: in hac equestre dum consistit Uterus (presertim calidior Hepate ꝛc frigidior) si semen viri degustaverit eo sū inclinat prolectans liberiorē sanguinem instar hirundinis seu sanguisuga:

Forsan an propter Uteri innatizalem azdorem ora repascentem Hepar album dicatz, quandoqdem Uterus sua aviditate ipsum Hepar penitus quasi exhauriat, nec Chylus sufficienter in Hepate coquatz, quandoqdē neqs cum Spazzi satis in Vena porta permittat vicissim Jecur nimium exhaustum, q Chylus (nisi Spatz) candidum colorem ndum in rubrum mutaverit:

Mulier aliqua si multos maritos, V.G. tres quatuorve humaverit. in Proverb: abit Belgis dicentibus Dese Vrouw gaat aes uitte huser, Mulier ea album jecur habet. Hic quid Belgas id dicere commoveat, non satis video. An quia mulieres pallidas rubicundis salacioribus (ut Lemn: II. 37.) propter externum pallorem pallidum itidem jecur habere credant, ac proinde sitibundum maziti cruorem exhaurire? sed tale jecur minus sanguinem generare comptum est, adeo ut nisi maturae pristinum suum vigorem aptis medicamentis recipiat, vis ἀναιμοποιΐας omnino abolcatur, quae antea depravata solummodo erat (sic et ℞. testatur se visitavisse feminam, quae in VS album sanguinem emiteret) An ergo utrius, propter Hepatis vim sanguificam corruptam, sanguinis copiosioris, quo delectari solet, destitutus exsugere quasi vivi sanguinem videatur?

℞ nullam ejus rei causam dari se posse affirmavit, ac proinde inter Vulgi ineptias reputari. quae plures referebat: Vt et hunc Vulgi errorem credentis tres guttas in cerebri ventriculorum corpori camarato pendulas, duas laterales, unam mediam, ac decidenti dextra vel sinistra oriri ἡμιπληγίαν dextri vel sinistri lateris, media vero Apoplexiam: unde et hic affectus Gutta dr. Barbaris

Ipsa dies quãdoqꝫ parens, quãque
diuꝫ noverca.

Κύαν, propriè quidem est glibet tumor, in quacunq; parte genitus. (Sic βρογχοκήλη, tumor in gutture, aut aspera arteria excrescens, Bronchocele Cels. VII. 13., quam Gutturis Herniam, seu gula Apostema Barb: ut Montagnons: 89. p: 438. Bottium vocant, B. ut βοτίον, ὀστὸν βοτίνου.) postea a. Κύαν sequentius de scroti tumoribus dici cœpit. Gal: de tumor: 15. cum ei sequentius accidant, Ramices & Herniæ lat: dicti, quorum varias species supra 115. sed

πωρωκήλη, Romex callosus dr. (sive tophus) in testiculo aut membrana testis coniunctus, multum retinens, durus & inæqualis Ægin: VI. 63.

Quartana (quæ duas habet matres, una novercam) encomium. A. Gell: XVII. 12. ubi Phavorinus in Febris laudibus testem etiam Platonem produxit, quem scripsisse ait: Qui quartanam passus convaluerit, vivesq; integras recuperaverit fidelius constantiusq; postea valitudinem Atq; idem in ysdem laudibus ex Herclo invenusto hac sententiola lusit: Versus, inquit, est longo hominum ævo probatus.

ἀλλοτε μὲν τριταῖος πέλει ἄλλοτε δ' ἐξαμέρου.

Eo versu significat non omni die bonum esse posse, sed isto bonum atq; alio malum. Quod cum ita sit, inquit, ut in rebus humanis bonum aut malum vice alterna sit, hæc biduo medio intervallata febris, quanto est fortunatior in qua μία ἡμέρα, δύο ἡμέρας.

Publ: mimus, ap: Agell: XVII. 14.

Mimium altercando veritas amittitur.

VIII.° Nov:

Actio aliqua ut recte fiat, requiritur
1.° Agentis fortitudo. 2.° Patientis aptitudo.
3.° Utriusq; contactus. 4.° justa mora.

Doloris Capitis caussa vel est

- Intemperies
  - Simplex / Composita } ex qua
    - sine materia
    - cum materia eaqs vel
      - in Toto cerebro.
      - in Parte
        - Venis.
        - Arteriis.
        - Nervis.
        - Membranis.
- Continui solutio, q fit vel
  - Vulnere, eoqs vel
    - Casu
    - Contusione.
    - Ferro
      - caesim.
      - Punctim.
- Maligna qualitate, ut Cariis, et Lue venerea.
- Humoris acri, erodente, bilioso, salso, putri.
- Distensione, q fit a Copia
  - Humorum
    - omnium,
    - Aliquorum,
    - Alicuius
  - Flatuum.
- Obstructione, cum videlicet angustias meatuum capitis intercipit
  - humor aliqs crassus et viscidus.
  - Spiritus vehementer vaporosus.

q accidit in Suturis, Palati ossibus, Colaq Foraminis, et q ad nares, Oculos, Aures, et Spinam dorsi pertinent. Forest. IX. 3. Obs. 1.

IX.° Nov:

Quicquid in ambiguo fluitans servat Carina
Nostra studet pelago, sorbet id omne Sinus.

Navita prospicias, ne te quoqs sorbeat

Unguentum ad scrophulas evellend: integras: spatio duorum dierum. ℞

Pillula ad idem. Bertapalia. I. de Apost. 23. ofs

— In Alopecia. —

℞. Capitll: Ven:
Fol: Myrti
Cortic: Pini
Thuris ℔ p: aq:
Fassari debent donec teri possint, postea vero ijs admiscentur Ladani et Myrrha ℔ quantum de uno quoq; superadit: ex quibus cum Vino veteri et oleo de stercore Lapsani mixtis caput de nocte Epithemetur, et in die laveturq; et assideatur, hoc. n. calvitium sanat incepta.
Sic Rhases V. 4. ex intercept: Gerardi Toletani. edit: Basil: 1544. fol: 110.

℞. Capitll: Ven:
Fol: Mirte
Cort: Pini
Absinthij assatorum ut teri possint ℔ part. j. Ladani part. ij. Mirre part. B. illius: thuris part. iij. illius. pulverizatis rebus cum ol: Lapsani et Vino veteri miscentur, et fiat linimentum, de quo in nocte epithimetur, et de mane caput lavetur. hoc. n. calvitium sanat. sic Guido. de Cauliaco. Tract: VI. doct. II. cap. 1. p: 50. b. c.

x. Unguentum Sazacenum Guido. VI. doct. I. 3.

℞. Euphorbij.
Litharagyri, ℔ lib.
Staphisagria Lib.
Argenti vivi quart. j.
Axung: Porci Veteris lib. j.
incorporando in mortario fi. Unguentum
quod est opt: in Scabie et malo mortuo,
et phlegmate salsato: facit. n. educere superfluum
p os balneando, et p subastellas assudando
semel in septimana inungendo partes extremas
a genu, vel cubito, in Sole vel ad ignem.

(61.79. Durissimum os est os occipitis, quod Vertex Hippocr. (ut ait Adam is Bregmatis) ii.° os tenipozis frontis anterior. iii.° Ossis frontis pars superior. iv.° Ossa quæ sunt ad Bregma (vel os quod nativitatem subsequitur, et est is locus apertus per annum, vel etiam ad biennium, cum tantum cuticula tegitur) v. Ossa sinciptitis.

Bregmatis os ergo omnium infirmissimum, ut tu usque adeo infirmum in progressu ætatis, quin et in Epilepsia, et in Catarrho, ubi metuimus Phthisis, cauteria actualia in hoc osse fiunt.

Ossa Bregmatis et frontis reliquis capitis ossibus tenuiora, quo acerrimæ fuliginis (quæ a magnis sellar. cerebri istis sumarijs duobus per os sphenoeidea ventriculos cerebri, hinc per membranas foras ascendunt) melius e capite exeant, nec ferinos Catarrhos excitent, qualibus obnoxij sunt illi quibus ob capitis conformationis, vel ob ætatem obliterata sutura coronalis.

neque necesse fuit tantam illis adesse crassitiem, quanta ossi occipitis, quandoquidem a tergo injurias extrinsecas minime, a fronte facillime præcavere possumus.

hæc ergo, utpote per oppurtunam viam, sudores plurimum et facillime fluunt, quin et illae meatibus obstructis fluere quandoque contingit.

Raro homines ingeniosi valent memoria, et utra, quandoquidem vix fieri possit ut ventriculis anterioribus humidis existentibus Tertius et quartus ut trahantur in consensum.

Nota. a. Imaginationem potissimum in duobus anterioribus ventriculis utpote humidissimis fieri; Ratiocinationem in Tertio. v. medio, et consistentia media humida quem ob discursum, siccæ ob retentionem: Memoriam vero in Quarto ventriculo siccissimo.

Quamvis singulæ etiam in orbis fiant, sed in his magis propter majorem aptitudinem.

// Ventriculi duo Anteriores quandoqdem humidissimi sunt, optimè Deus ipsis consulvit, q̃ his incumbat os Bregmatis tenuissimum. Cap.

Vulnera q̃ sincipiti aut fronti inferuntur, multo periculosiora quam quæ occipiti, tum propter tenuitatem ossium Bregmatis, Sincipitis, frontis, tum propter Cerebri aredem cohærentiam quæ sit magis in parte anteriori q̃ posteriori, per c.n. Ventriculi anteriores humidiores, et cerebrum humidius turgidum quandoqs fit et distentum ~~pp~~ vaporis, qui in hanc partem ~~p~~ duo summaria majora, Arterias carotidas, et venas jugulares ~~p~~ Epiphysium seu os sphenoides ascendunt. Quare nam providet. a. hujus cerebro anteriori utpote humidiori, multo plures vitios ad sustentationem a meninge productos dedit, quam Cerebri parti posteriori multo ~~humid~~ sicciori.

Ch. 290.

~~p~~ quandoquidem membris principalibus noceat, ut et dentibus ac gingivis, Unguenta, q̃ ~~p~~ accipiunt quam longissimè a partibus principibus removere vult Guido tr. 1. 3. p. 17. ex decreto Avic:
Sic supra Cap. ubi Ung: Saracenicum tum tum inungere manibus ac pedibus prohibitum.

X°. Nov:

Æ. 115. Cornua Vteri sunt vasa semen deferentia seu ejaculantia.

~~Epid~~ Testes muliebres virilibus multo minores, longiores seu tenuiores, exteriori facie protuberantiæ, ac si videas renes bubulos. In his multæ cavitates (quales n sunt in testibus virilibus) in quibus cavernulis multum semen, & magno cum impetu exsilit, si nevacula discissuris. Tempore a. coitus ex vasis deferentibus vel biscæ testibus semen excernitur, n ut in virgis ex vasis adservantibus seu parastatis, quibus mulieres carent. Fernel: falso testes muliebres virilibus nullioores existimavit, cum sint duriores, sed semen in se retinent.

Epidymis constituitur a fine Epparantium, et principio deferentium vasorum, ac fere in ambitu testis muliebres cingit, ut virilis tantum diuidia ex parte.

Vasa seminalia incumbunt musculis, & partim ψοαι, partim transversi abdominis vocantur.

Testium genuinus situs in mulieribus est ubi ossa Ilium et os sacrum conjungunt. ita ut ad latera quasi Vteri inclinent.

Cornuta et ruminantia animalia bruta in Vteri fundo productiores in acumen desinentes habent, instar cornuum, quare et cornua vocantur, atqs ab eorum extremitate vasa deferentia producuntur. At in humano utero talia cornua n sunt, eorum. a. locum supplent vasa deferentia ad fundum Vteri producta.

Herophilus præter ramum vasorum seminalium in ipsam cavitatem Vteri desinentem, etiam credidit ramum ad collum seu cervicem Vteri productum. ut refert Galen: sed Fernel: asserit Herophilum cum abusum alius totum ramum agnovisse ad cervicem deductum.

Vasa seminalia in fundum Vteri desinere certissimum est. sed an a vasis deferentibus ad

//

// uteri exteriorum cervicem deferatur, ut satis conveniunt authores, quidam asserunt, quidam negant. At usque adhuc se vidisse negat: credit tu quod gravidatam tudum viderit, ac proinde talem zamum adesse negare tu vult.

Scribunt. n. Authores in mulieribus gravidatis zamum ad cervicem productum magis appare re, quia tum usum habent, ne dum semen in uteri cavitatem illabatur, sibi corrumpatur, ac horrendos morbos intiret, uterus. n. post conceptum arctissime clau // ditur, adeo ut ne acinum acus quidem admittat: quodsi. a. aperiri contingat, ob metus est ne abortiat: quo ergo semen in coitu post conceptum viam habeat, naatum illum zamum distendit, quod alioquin collapsus concidit ac fluxescit, cum usus ejus multus est, quando zamus in fundo uteri apetit.

A. 134.

Hora XII.a huius diei X.o Nov: 1627. Leyda ad pontem d. Mariae. uxor Petri de la Grange, puerpera, post VIII.um diem in sella ad focum erecta sedens in ignem ceciderit (cum Obstetrix secura exhausti pisciis gratia paululum ab ipsa recessisset) lipothymia seu syncope correpta corruit faciem totam ac pectus, ac stutim e vestigio suffocata est: offerre conabantur Lap: Bezoardici gr: VIII, sed sero, et frustra. Nisi. a. affinis Amstelodamum cogitans, valedicendi causa accessisset, et puerpam igne cremari vidisset, procul dubio et ipsae statim conflagrassent aedes.

☞ NB. Has trés sequentes paginas subindo accurate delegere poderit.

XI.° Novembr:

♃ 107. Ephemera ex insolatio solo illitio Ol: Rosacei in fronte cum ants. ex densatio pozis a frigoro Balneo Aq: calida.

Omnium mozborum calidozum, ut et febris T caussa generales. Motus, Putredo, Conspissatio cutis, rei calidae tactus, et rei calidae mistio.

1. Motum calefacere liquet, cum calthum acuimus, elicimus etiam ignem: quamvis hoc a contactu corporis durioris.

Motus febrium interveniens alius { corporis, animi.

Motus in corpore, fieri potest febrem interveniens, ex ὑπεξαιρεσει.

Animi motus alij Spiritus et humores agunt
- a centro ad peripheriam, quatenus febres non inserunt, Gaudium et Verecundia, q
- a peripheria ad centrum, atque hi febrem excitant. Maeror, Metus, Ira.

2. Omnia q putrescunt calidiora fiunt, ut liquet in fano n satis exsiccato, p nisi invertatur putrefit, atque hinc n modo se accendit, sed et vicina aliter.

Putredo non fit sine evaporationibus, quae vaporationes ad Cor perveniunt illatae per continuationem, atque inde p arterias in totum corpus fit febris. Sed hoc in majoribus vasis, aut etiam minoribus. At in solidioribus partibus Erysipelatis V.G. existente, ubi pus fit, excitantur quoque vapores, p ad Cor delati, atque hinc in totum corpus febrem excitant.

3. Si constipata sit cutis, pori q̃ sunt quasi foles seu spiracula partium claudunt, et ita neqs ventilari interiora, neqs fuliginis seu vaporis aeris emittere possunt: q ad Cor repulsi, atqs hinc rursum ad cutis partes febrem excitant. Constringunt. a. cutem vel adstringentia, vel frigida, vel sicca.

4. Calidae rei tactus (respiciendo externas causas, nam calida rei mixtio respicit internas causas)

Euphorbium cum Theriaca instar Epithematis constans regioni cordis admotum, intra biduum febrem excitabit. Sic febres saepe oriuntur a Cauterio nimis propinquo Nervo aut Arteriis posito: nam ut idem diem, unda unam, sic calor illud calorem internum trahit.

5. Calidae rei mixtio, ut Cibus aut potus nimium calidus, vel etiam Medicamentum talis.

Q. an Aër assumptus, an admotus febres faciat. Febres magis ardentes aestate fiunt ob aërem calidum Hipp: apb. aestate ergo magis ardentes. v. frequentius fiunt, ob assumptum calorem calidum. Hyeme. a. magis ardentes. i. vehementiores, ob antiperistasin, admotum aëra frigidum impedientem evaporationes acrium fuliginum.

Nota. a. tertiam causarum speciem, n. cutis constrictionem esse reliquarum IV corpharum et praecipuam. Illarum. n. vix ungulam nulla sine constrictione cutis febrem excitat, ipsa vero plurimus et sola sine illa reliquae IV.

Salamandra frigida et humida in
noxie in igne morabitur.

6. Præter has 7 causas Arabes etiam sextam addunt, qua sine reliquæ π agent. Eaqs est diatheosis seu dispositio apta ad febrem. Quidam .n. toto vitæ tractu, quamvis ab supradictis causis satis fortes et vehementes sentiant, π tamen in febrem incidunt, q dispositio eorum minus ad ferais gratiis apta.

Aptissima ergo dispositio ad febrem, est 1 calida sicca, post hanc calida humida, ~~[illegible]~~ hoc ordine

1. Calida sicca.
2. Calida Humida.
3. Calida sola.
4. Sicca.

In medio. a. penitus temperata. Ita ut ad Febrem minus propensi videantur, quorum Temperies. 1. Sicca.

2. Frigida.
3. Frigida sicca.
4. Frigida humida. quo fit ut senes, maximeq. a. Amis a febre immunes fere vivant; ac minus pesti obnoxii sint, quam juvenes et pueri.

Qui E. frigida humidaqs temperatura est in febrem acrem vix incidet π alitur quam Salamandra (q frigida et humida) immoxia in igne morari scribunt. M.

Hum. Fœtus Uterini cúzandi Intentiones IV

I.ª a Plethorâ, (úndè perpetúum fomentúm ad sanguinis menstrúi copiam) ~~A~~ cùm ñ satis excernatur, pútrescit.

II.ª a Motú, ut cubitcantur humores ad capút confluentes.

III.ª a capitis defensionè, nè faciliè influentes recipiat

IV.ª ab Humorum refrigerationè, Diæta, Apozematibus, Julapijs.

Basilius Hexamêri Homilia V. succi Cicútæ exhibitionè multas sè cúzassè testatur.

Cicúta, è ora frigida Venenè, magis nocet in regionibus calidis. ubi sno vehiculo est calor. sic Xenocrati cùm Vino exhibitum, q mos fuit Athenienſibus, ut quos honestè morte interimere vellent, darent cicútam.

Cicúta, Dulwortell, retenunt Radi: Pastinacæ. cùm a. hic ñ adeo ~~[illegible]~~ maligna sit hæc Radix; ñ statim mortem, ut in Græcia, sed fœtorem infert.

Certum dè Cicúta ad Scirrhum Lienis aut Hepatis.

I.ª Plethora in Fœtorè Uterino cúzatur ~~VS~~, qua multum Hippocr: melius remedium agnovit in hoc affectu.

Cùm tractamus e mulierè Sanguinem, attendendum an Tempus consuetum menstrua evacuandi adsit.

Mulier rationè menstruorum feliciter infelix est.

felix, cùm hac evacuationè multam maam excrementitiam ejaculat, q in vitiis retenta morbos generat.

infelix, q ab hisce retentis in se pessimos morbos incidat, quibus viz obnoxius non est. //

X Hinc in salutis Venus dicitur
texisse Adonidem mortuum foliis
lactucae, qa ea Veneris extinguunt.

Pharmaca sint frigida, attenuantia, incidentia.
Syr: de Pomis fragrantibus (cum adulteratus nulla aqua, sed ex mero succo factus) Syr: de Boraginé, cum Aq: Rosar: vel Aq: Nymphaeae.

x Lactuca domat venerem.
Syr: Lactucae, Acetosae, Papaver: Rheados.
(q in Nenzitidis initio prodest)

Rosa pallida refrig: frigat
rubra recens.
antiqua, sicu Conserva Ros: rubr:
Antiqua. adstringit & roborat.

x Julapium ex Rosis rubris (q tinctum rubrum repraesentat) Convenit in diutrino fluore Uterino.

q. Aq. prunum plur: coque in dupl: Vase
& Balneum maria & ℔ vel ℔ horas
(p. 169.) In hujus Aq: ℔ ij, infundantur
dum calet Aqua Rosar: rubr: M. ij vel iij,
Ol: Sulph: gtt xl plus minus. postea
ubi tincta sint Aromatis et ℔ manica hippocr: cola. Cennam. Sanctalcitrin. ℔ ij.
Syr: Rosar: pallidar: cum Sena exhiberi potest hic ad ℥ij, ubi vires sunt ℥ij Senae.

Rhabarbarum solum infusum se sisteret sua siccitate, nisi adderetur Syr: Ros: laxativ: vel El: Cathartic: vel Diaprun: simpl:

Fortissima olim sapis lazuli, & Helleborus (non folia aut semina, sed radices) in Oxymel infundebantur.

Ol.

(94. Oleum ad Ξ ij si quis biberit, ebrietatem non faciet cozzipi testantz Autores.
vel quia pinguin et olevsa in supu ventriculi ostiolo innatantia, veluti tegimenta impediant, ne halitus noxij, undatim in cerebrum ferantz.
vel qa vrinam ciet, et vino hausto viam facit. ut statuit Aristot: III Probl: vtl:

~. et Forest: IX. Obs: 2d. lib.

XII.d Nov:

(95. Ad ambusta D.
℞. Rad: Filicis Palustris (Osmundae vulgo) excisae medium corculum, macera in Aq: coi tepida, ut vitis ejus extrahatz. tum intinge huic tinctura lintea, q̃ imponantz loco affecto. Etenim aerem extrahendo quoq; consolidat.
(Emp.

Nota et Infantibus hernioses hoc ipsum corculum exhiberi cum lacte, summo cum fructu.

R: in Dod: 759. a ad ambusta
℞. Rad: Filicis mazis, contunde, addendo (si minium sicca sit) parum Aq: Coi, vel Ros: ac tum sucum expriime, quo locus affectus illinatz.

Nota et Rad: Filicis mazis ex Vulneribus sagittas, spicula, etc. extraheret. Assumptum et stomacho gravem.

//

// Filicis palustris, seu Osmundæ (wilder varn) Radicis medium Cocciulum (de hebbenwo) non solum ad Vulnera, et malignu ulcera, sed et ad Herniam efficacissimum, sov suirg eidt gestaegh, geblutt, gestroomt, offte verstuytt, en door sich soeghen vall outtfelder ie, Si cum liquore aliquo contusum, aut coctum exhibeas.

Judius oock seuirg bloed int ersgaen ende gestoffeth, offte gestroomts synde, vast blyft steechen, Radicis hujus dicti, seu cocciuli potius dectum solvit ac tozas e vulnere pellit.

Hiezom wird ook binnenste witticgh offte hebbenwo, als de Veld-strgeerders oell gesorgt en geart. Dod. 760. a.

Fol. etiam Filicis Palustris met Verkens, vet gestoofts, en op de Dorch gestreechen in Herniosis, loco affecto impositu intra V dies sanare scribit. R: in Dod: 760. b.

Ol: Polypodij quercinæ (seu filiculæ) ejusdemque Sal, optima in Pleuritide. R in Dod: 762. b.

X 127. Ephemera omnium febrium simplicissima, cum curatu facillima, benignissima, ac (ut Trallianus) omnium communissima, quocunq; n. aliquis temperamenti est, in hanc tamen aliquando fere incidit. At cum tum curatu facilis, Hipp: 2aro ejus aut fere nunq; meminit.

Hipp: Gal: vm Meth: med: invehit in eos, qui triduano jejunio aegros quos medicabiles in immedicabiles morbos conjiciunt. V.G.n. si Ephemera sit a Vigilia, ab Lucidia. nisi statim aeger victu reficiatur, in Hectica transibit.

Ephemera, Diaria, diei naturalis febris, seu νυχθημερής, xxiv horar:

Ἐφήμερον n. est id quod diem durat. Sic Febris Ephemera. 2. Avial volatile Arist: 3. Piscis. 4. Herba, ut Colchicum Ephemerum.

Ephemera est Calor alienus, mitis, blandus, suavis, in Cordis spiritibus accensus.

Blandus dr, non quod revera talis sit, cum omnis febris sit calor ignius, sed comparationem ad alias febriles calores.

Suavis dr, rationem tactus.

Mitis calor Ctanq signum Pathogn: Ephemera quandoquidem & revera talis intrinsecus comparationem aliorum calorum febr: apparet. adhoc tactu quoqs talis extrinsecus percipitur quando a Febris pestilens, mitem calorem habet, & fere nullum, sed considerationem ad externum contactum.

In cordis spiritibus accensus, sic Vera Ephemera erit, alioquin si vel animales vel naturales spiritus accendantur erit Ephemera Cerebri aut Hepatis: q tu abusive. ll.

 // Ephemera alia

Vera, q̃ autem xxiv horas qdem finit, sed π ultra excurrit.

Spuria, si ulterius excurrit, q̃ ed diaria plurium dierum dr. Tamen diaria non manet (qa unicam tantum accessionem habet.) nec multiplicatis noribus oriatur confusio. Nam verisimile π est ut ad iii iv ve dies singulis diebus nova orizi diaria possit.

Error iii plici potest Ephemera ultra xxiv horas extendi. Medici. Ægri. Astantium. Hipp: T. Aph. 1.

Ephemera potest orizi ex iv generalibus causis, Motu, cutis constipatione, Calidi contactu, Calidi mixtione. sed ex v. putredinem nunquam fit, quamvis Valesius putredinem spiritum ponat ejus causam, v.g. si a Bubone oriatur, sed A. π.a. putredinem sed a calore tuto dimanare fieri. Putredo n. intra suos cancellos facile continetur.

X 150.

Uva Corynthiaca, de harentes in Rog Selvers zijn seer goedt
maar doordies dies bast te zaad gnudo de selviggen soo zij inpenomen wierden, door de tender-gantz weder uytgluis int geslacht, ronnen die geens ofte wijnig nutt in geslingsluis doen, tes zij de selves met den wijnpsee op-geroocht gnudo sus stirkes geweiden wierden, dat natijs ofte papjes genuttiggen.

XIII.° Nov:

X Vngúent: de Matzi-silva P: de Sargelata.
& ab alijs vocatz Empl: Bovinum.
℞. Terebintz:
Cera ℔ ℥iij.
Ol: Ros: ℥ij.
D. ℞. Matzisilvæ púlveris: ℥iij.
búlliant ota in Vino Apt: s.a. & si. Vngúent:
For: X. 42. vi. 204, c.

Aia descriptio (Cappella) 222, b.c. — Vng.° de Matzisilva, (vel Bononiensium. For: ob: vi. 44. v: & Lin dod: 677. a.

Istans hoc Vngúentum est ad Capitis vulnera, cum fractura Cranij. For: IX. 180, c. 31. (141.

Æ. 123. Authors, qui styli sublimitatem utuntz, sese certis limitibus, aut tedini n adstringunt.

Vterus quasi úticulus. Plin: xi. 12. Vter, Lucilio. a vasis vinatijs sic dictus, quæ Vtres dicuntz: cum .n. gravida mulier est in magnam capacitatem extenditz (alioquin plerumqß vix amygdalam capit sua cavitate) & ut vtribus Vinum & Oleum continebatz, ita et vtero Semen ac sanguis, atqß hinc factus. 42: dr ὑστέρα (ἡ ὀπίσω Viscerum) sit infimo loco, unde obstat situs Intestini uel aut Vesicæ, q̃ partes sunt ignobiliores, ergo κατὰ ἐξοχὴν infimum viscerum dr: adhoc vteri cervix seu Intitium reliqs etiam superius ἐστ +) cúlue, Matrix, φύσις Aristot: vii hist. an. 3.

//

// Uterus instrumentum & tanquam procreationis nostræ thoris Fernelio dr. Non.a. locus est tantum in quo fœtus conformatur, sed & ipse quoque causa efficiens.

Semen excipit, concipit, & fovet: eo usque dum fœtus absolutus conformatusque est.

Quod Mulieres aliquando post III aut IV annos demum concipiant, fit quia vis illa attractrix q̃ ad seminis receptionem requirit, nondum sese exerruit: sed sopita quasi sacuit.

requirit ergo ut Uterus semen cum aviditate attrahat, attractum undique comprehendat, sese constringens, ac claudens (ut ne acum quidem admittat) quando vis concoctrix in actum venit, concoctque ipsum Semen utriusque sexus, ut inde novus homo oriatur, specie diversus a Semine, quemadmodum & Chylus a cibo & potu ore assumpto. Quicqd.a. facit n̄ certa providentia, sed in suam gratiam facit, ducit idiocrasia, seu similitudine substiæ ipsiq̃ seminis adeo ut absumere etiam aliquam partem soleat, quemadmodum liquet in ijs, q̃ nimis paucum seminis emittunt, illud omne absumit: præsertim si sit Uterus fervidior. Non.a. Uterus hoc vel illo semine detectatur, sed utriusque ~~seminis~~ sexus semine mixto.

NB. Nullum totius corporis visceris, aut nulla pars propter aliud quidquam agit, unumquodque propriam sortitur; universalis vero intentio fuit, ut cum Uterus semen attractat, id ad prolis efformatione cedat.

Uterus minimus in Puellis ante pubertatem, tum in puellis, quibus pubertas adest, & menses fluunt, 3. in gravidis quibus menses n̄ amplius fluunt: adeo ut anus sæpe n̄ sit major, q̃ in puellis impuberibus. 4. in eis, q̃ semel coivit, tumq̃ q̃ sæpius coivit. 6. in ea q̃ semel concepit, tum, 7. q̃ sæpius concepit. 8. omnium maximus in gravidatis.

Uterus cum multa reliquarum IX similarium partium tantam anomaliam habet, quam cum Membrana, Gavis revera Membrana ñ sit, cuiq propriam actionem habeat. Crassitudinis ad minimum unus digiti habet: capacitatis vix amygdalam recipientem.

Archangelus Piccolominaeus Civis Romanus multa Paradoxa, multas novas opiniones habet quibus temere credendum ñ est. Inter alia statuit Uterum constare duabus tunicis, interiori, & exteriori, atq intermedia carne musculosa, illius beneficio motu voluntario moveri.

Fibrae, seu filamenta, ac stamina Uteri corrugata sunt, quo possint extendi tempore conceptus, sin. tensa essent, amplius extendi ñ possent citra Uteri ruptiuñ solutionem manifestam.

Sic Avicenna & reliq Arabes, et cum ijs Fernelius Virginitatem constare in Harum fibrarum in Orificio uteri corrugationis ac constrictione, Quibus in primo coitu vim quasi inferri statuunt, ut sese extendere cogantur, (atq orificium postea sapius fiet) rupti-n. interneddijs venulis sanguinem effluere, quem pro Virginitatis signo qdam habent.

A. 154.

Praeservans a Pestis.

	℞. Rad:	Sedoariae,
Emp:	Bucar:	Cariri,
		Juniperi,
	Macis	
	Nucis	Myristic:
	Cariophyllor:	℞ ℥ß. contundantur grosso modo & macerentur, in Aceto Venani th̃ ℔ ℥ß. Cassnay Vtrius,
144.	in fiola.	℞. singulis matutinis tempor: Cochlear j.

Nullum est tam efficax remedium in medicina, quod solitum auxilium afferre queat, si ei victus ratio vel obsistat, vel non adjuvet. Gal: lib: de Theriaca ad Pamphilium:

REGULÆ SALUTARES.

1. Sanitatis studium est, non satiari cibis, et impiguum esse ad labores.
2. Motus, cibus, potus, somnus, venus, omnia mediocriter.
3. Cibus novus ne unquam sumatur, nisi prior prorsus concocto.
4. Mensæ ne sint æquales, sed semper cœna levior.
5. Priores mensæ error, sequentis parsimonia corrigatur.
6. Cibus ne prius ingeratur, quam in ore fuerit exactè masticatus.
7. Potus ne unquam pondere superet alimenta sicca.
8. Potus ne sumatur, priusquam bona cibi portio sit ingesta.
9. Varietas ciborum in eadem mensa ne adhibeatur.
10. Semel in Hebdomade una mensa omittatur, cum se corpus minus videbitur alimento indigere.
11. Is ordo in cibis ingerendis servetur, ut liquida, ac mollia solidis, ac siccis præmittantur, atque Eupepta dyspeptis.
12. Inter unam et alteram mensam nihil cibi, nihilque potus ingeratur.
13. Alvus quotidie sit mollis, aut natura aut arte.
14. Calida extremè, aut frigida, tum in Cibo ac Potu, tum aëre vitentur.
15. Statim a cibo, pleno ventriculo, legere, scribere, ac gravioribus cogitationibus operam dare perniciosum.
16. Violentus motus omnis statim a cibo fugiendus.
17. Manè erecto corpore membra omnia fortiter extendantur.

//

20. Quod contra consuetudinem est nocet
seu mollis, seu durum est. Cels. 1.

// 18. Semel in die corpus ita exercealz, ut calor natu// ralis excitetur.

19. Somnus VI horis brevior nec longior VIII.

20. Consueta licet aliquanto deteriora insuetis, minus tamen nocent, aut molesta sunt. II. Aph. 50.

Videndus etiam Digirius de Catarrho pr. 179. et seqq. q. fere easdem regulas ex Mesuria descripsisse videtur

reliqua q Mesuarius tract. de Pestre pr. 177. in Febre Catarrhali p// scribit

In mensa cum cibis omnibus adhibealz Pulvis. e Sacharo partibus IV, una autem Cinnamomi, aut caryophyllorum.

Ex dicto pulvere cum aceto mixta partes salsa cum omnibus cibis miscenda.

E succo Cidoniorum, Aceto, Sacharo (aut Melle) cum Cinnamomo (aut Caryophyllis) fiat diacidonium liquidum, cectionum admodum suvans.

Panis sit mollis, optimus, cum parco sale mixtus.

Vinum album (aut flavum) maturum, mediocriter potus, ac minime nigrum.

Ex oleribus Lactuca, Buglossa, Borago, Peiganum, Salvia, Mentha, Petroselinum, Foeniculum, Beta, Melissa, expetanuts, reliqua vitentz.

Fructus molles, (nisi probe maturi ac dulces, e parco, ac initio mensa) ne sumantz.

Fructus duriores, q diu durant, ut Amygdalae, Pineae, Pistachia, Passulae, Olivae, Capparis, Caricae, Pyra, Poma Appia, aliave odorata adhibeantz.

Caseus ac Lacticinia omnia vitanda, Lac integrum est in aestate utile, cum Sacharo, aut Sale.

Piscium parus sit usus, soli friabiles admittantz, adhibito aceto, atq aromatis, aut salsa superius dicta.

//

Azomata omnino vitentur, nisi, ut supra, temperata, et cum alijs mixta.

Pya recentia, sorbilia, tremula, suffocata, optima.

Caro ex macello sola hædina, vitulina, vervecina probe cocta assumatur.

Caro avium aquaticarum: omnes fugiatur, ut Anatis, Anseris.

Caro avium coboratalium, montanarum, nemoralium, compestrium, in quotidiano sit usu.

Caro sit elixa, ac probe cocta, non autem tosta.

Viscera, et externa ac nervosa partes animalium vitanda sunt.

Legumina omnia, Bulbi, Fungi, ac crudices escu lenta, quod agre concoquantur ac crassi succi sint, flatulentaque; prorsus fugienda.

Salsamenta quoque, tam carnes, quam pisces, garum onataticeba, ne attingantur quidem, quod minimum exsiccent, ac pravi succi sint.

Conchylia, Ostrea, ac Testacea omnia, quod frigidum, lentum, ac parvum alimentum gignant, declinanda.

Antonius Massarius. d.l.

in pclaro illo Consilio ad febrem Catarrhalem subjunctam tract: de Pestilentia p: 170 et seqq:

Semen Coriandri saccharo incrustatum, a cibo sumptum vaporum ascensum ad cerebrum impedit, visumque corroborat. Fol: IX. 32. 104, b.

De jonghe matcht de Coortse groot:
Die oude helpt de Coortse voor doot.

140.

Emplastrum de Hedera, (seu laetyma ejus)

℞. Gummi Hederæ ℥iij.
Resinæ purgatæ ℥iiij.
Ceræ ℥iij.
Ol: Ros: ℥iiß.
Ammoniaci ℥ij.
Terebinth: ℥iij.
Succi coryndorum Hederæ ℥iiij.
Fiunt tab. q.s. M. fi. Emplastrum.

Dolorem meningum sanat, fractaqß Calvariæ ossa ferruminat. Fuc: IX. 38. 197, b.

139. Caprifolium, seu Periclymenon (Matri-silva. Barb.)
Geytenblad, oder Mannsheim-cruyd. Bil.

Hujus semen maturum sub die, in umbra tantum exsiccatum: exsiccatum ad ℥j cum vino exhibitum ℔ XII diebus magnam lienis ut solum sanat, sed et absumit ferro, inquit Dioscorid. Scirrhum etiam, obstructiones, adpodoras lienis sanat. Deffissos efficit, Dyspnœam tollit, atqß singultum. Quin et adeo potenter diuretica serosos humores expellit, ut a continuo ejus usu urina sanguinolenta exeat vel X.o die. Dod. 676
(Nota tamen quod sterilem reddat mulierem,)
Exhibere tanq solent in difficili parti hujus seminis ℥j cum vino.
In Italia magnus Matrisilvæ usus ad vulnera. (quam. n. pro lycio habent) adeo ut hinc Cerotum, et Unguentum faciant. R: in Dod: 677.

(10. In difficili parti Praestans Remedium habuimus, quod D. versutia quadam ex Chirurgula obstetricis semiente deceperat. Tistabat ea minq sibi illud Remedium nisi optime
Empir: successisset, nec vellet se ejus discipulam carere ttsi centum florenos qs pro eo numerare. Nota. a Rondeletium III. 64. pag: 569. & seqq: methodicum levamen pro difficultiori parientibq habere. (227.

x (III. Unguent: Alabastrinum plurimum ad contusionis facit, resolvit, & sedat a proprietate dolorem Capitis, humiditatem consumit, & locum
D.7. roborat, ne amplius humorem recipiat.
Fol: IX. 32. 102, b. — & IX. 33. 191, a.b. (143.

x Emplastr: de Betonica, Elidei. Fol: IX. 32. 102, a.
℞. Fl: Ros: rubr:
Chamomillae,
Absinth:
Betonicae ℞ Mj.
D.16. coquantur ad mollitiem, & pistentur: addo
Farina Fab: ℥iij.
Ol: Ros:
Vini nigri stiptici ℞ q.s.
fi. Emplastrum,
quod in modum ad resolutionem in contusione prodest. ad quem usum etiam Pistantissimum, Tripid post IV diem.

x Ceratum de Betonica.
D.16. ℞. Terebinthinae,
Ceraе novae ℞ ℥iv.
Resinae pini
nota hoc addi a Forestro Obsr: VI. 43.

// Pulv: Betonicæ ℥iß.
Mastichis,
Thuris ana ℥ß.
Mommiæ ℥iij. M. fi. Massa. s.a.

Forest: IX. 32. 182, c. 183, a. — et
Chir: VI. 43. 209, a.b.

Oscitante uno oscitat alter. At quomodo?

● Oscitationem fieri a multo flatu collecto in musculis thoracis & maxillaribus, cogente maxillam inferiorem aperiri, scribunt Autores. Holler: in VII. Aph: 50.

Esto. a. Actiones partim animalem, partim naalem statuunt: naalis facultas u agit, nisi nimium excitata, unde & semper u oscitamus, quod & facultas animalis gescat, distracta alijs cogitationibus, ac functionibus: at cum alterum quis videt oscitantem stimulatur quasi facultas animalis, q tamen agere u posset, nisi quoq maa agsita adesset: adesto. a. magna ex parte, & utplurimum aliquam cruditatem est.

NB. Sic & corpus dispositum ab aspectu alterius variolis laborantis, facile in easdem incidet. & humidum cerebrum lachrymantes oculos faciet, si alterum qs lachrymari conspexerit.

(141. Vnguentum Alabastrinum mirabilis virtutis in omni capitis dolore, a quacunq; mala is pendeat, sive per essentiam, sive p consensum, sive a contusione (illud quoq; ad Contusionem antiquam) sive per accidens, sive cum febre, sive sine febre contigerit. Nam & in omni tempore paroxysmi, excepto principio, convenit, & ante & post universalem purgationem indifferenter: Inungendo calido manu & vesperi.

D.7.

Fol: IX. 191, a.b.

Paulus ad Rom: VIII. 19

ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. — & postea post, 21. ἐπ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν.

Ex hoc S.S. loco conantur quidam probare mundum nunquam in nihilum redactum esse, sed fore ut in meliorem statum restituatur. Non est n. inquiunt, rationi consentaneum, creaturas tam avide expectare ut redigantur in nihilum. Fo: Burgerdicius disp: phys: VI. 20. & alias 17.

K Suffumigium pro calefactione Aëris.

℞. Thuris,
Cariophyll:
Nuc: musc:
Styracis,
Galanga,
Macis ana ℥j.
Moschi gr: iij. Contusionem conservantur.
& cum Terebinthina & Cera ad ℥j misce,
& fiant obiculi ad ℥j. Simonetta. p: 172.

X (136. Præservans a Peste.
℞. Terebinth: Venet:
Mithridat:
Theriac: ℄ pond: aq: ℳ.
Emsch: Assumo singulis matutinis temporibus quantitatis fabæ, superbibendo Aq: Absinthij.

XV.° Novembr:

X Cerat̃um Ammoniacum. Fozest: XX. 10. 252, b.
℞. Ammoniaci dissoluti in Aceto ℔j.
Diathræ,
Empl: de Melilloto ℄ ℥ß.
Frethalis frumenti optime cribrati ℔j.
Pul: Rad: Bryoniæ siccæ,
Galbani siccæ ℄ ℥ß.
D. 23. Ping: Anatis,
Anseris,
Gallinæ ℄ ℥iij.
Bdellij,
Galbani ℄ ℥iß.
Ol: Irini ℥iß.
bulliant leniter in muccilaginibus S. Lini, Fænugræci ℄ q.s. et ut in formam debitam cerati coeant, addo cera ℥iiij.
Terebinth:
Resinæ pini ℄ ℥ß
M. Ceratum, S.A.
plurimum emollit, ac resolvit duritiem scirrhosam. Mirabili instar valet ad Tophos, minores, duros, et scirrhosos. Fo: XX. 11. 279, c. etc.
(360.

149. Qui glandem habet detectam, morbo Gallico non est adeo obnoxius. Capeti a coitu impuri sorti pos-
[Emp: mum abluant Aq: Hordei, Plantaginis, sua Vina,
ut morbi sementum eluant. Riol: Meth: med:
cap: 12.

102 Apoplexia prognostica alia indicant

Apoplexia
- Eventum. 1.
- Eventus Temporis. 2.
- Eventus modum. 3.

1. Apoplexiam solvere
- fortem impossibile.
- levem non facile. II. Aph. 42.

2. Qui capitis dolore sani repente capiuntur, et statim muti fiunt, et stertunt, in VII diebus pereuunt, nisi febre apprehendant. VI. Aph: 51.

3. A XL. ad IX^um ætatis annum Apoplexiæ maximum fiunt. VI. Aph. 57.

Aph: II. 42. Strangulati, nondum tamen mortui, non redeunt in vitam, quibus Spuma circa os fuerit.

Stertor in Apoplexia fit cum mag aliqua cum flatu e ventriculis cerebri elabitur in nares aut fauces incidens.

Spuma, ἀφρός, est corpus humidum cum flatu mixtum, in quo tamen viscositas et tenacitas. Sic in Albumine ovi bacillo vel cochleari conquassato, et Mari ventis agitato. Contra in fontibus non fit Spuma, quia nulla adest Aq: fontana viscositas, quis adsint flatus. Ignis etiam fieri Spuma potest, ut in lebete aqua repleto, Ignis fervor facit ut ebulliat a quo motu flatulenta recipiuntur illa aqua, quæ si viscida sit, excitabitur tum Spuma.

In apoplecticis Spuma

Montanus differentiam ponit inter corporis spumosis, & spumam: sti inter carnem & carnem.

Spuma est duplex,
una cum flatibus miscentur cum spiritu: & fit a solo motu.
altera, cum fuligines e Corde elati secum una rapiunt humiditatem, q̃ Pulmonibus inest: et fit tum a calore tum a motu simul.

Ꝛ ergo in Epilepsia est spuma a tanta lucta, quanta in Apopleticis. Apopleticorum spuma fit in principio a motu & calore. Epileptico rum a solo motu.

Mortem Apopleticis fricunt.

Bona prognostica.
1. si superveniat Paralysis intra quatriduum, q̃ si ꝛ supveniat, lethale est:

Paracelsus 5t hæc Prognostica peculiaria.
1. Pulsus fortis malus, quo fortior eo pejor.
2. Pulsus carotidum si nodulos habeant, lethale est.
2. si quasi arteria sese contrahat, et quasi corruget ad expulsionem maa.
3. Pulsus si in collo sentiatur, in manu ꝛ sentiatur lethale, si vero in collo ꝛ sentiatur, in manu maximum, bonum.

Clysteris si Apoplectico inscicum consultum judices, id fiat habito prognostico de morte. et si aliqd tentare te amici velint, vel ejus loco extrema fricentur, sternutatorium exhibeatur, quod si ꝛ optetur anima jam fugientem Etenim Theologis committes.
Theologi incipiunt, ubi Medicus desinit.

Ad Plattulas (Platlaysch vocant, quasi pediculos planos dicas) seu pediculos inguinales.
Inungatz locus infectus Smegmate (a. Mattiaca pila, seu Sapone, Greg.) —

Affricetz ei loco sacculus coriaceus, quo contentus olim & reservatus fuerat ♃. (Cingulum a. apud phazmacopolas oportet, nunc talem non habeant) eo sacculo si semel fricetz locus affectus vesperi, sepius mane lectum asperatum plattulis quasi tostis. Si ū ex toto liberatus sis, semel aut ad summum bis iterata.

Emp: M.[a] a BNuckbeast.

Hujus sacculi locum supplere possunt linta quibus ausia ausa ausitati abstergunt.

Expertum Unguentum habet Foz: VIII. 14. 27, b. (421.

Nota, quomodo alicui tot plattulas excitare possis, ut se continuo scaberet cogatz. M.[a] (421.

Diacartbamum D. Ægidij vulgo Gall.

♀. Turpethi
Diagridij ℞ ℥ß.
Medullæ S: Cartbami ℥ij.
Sp: Diatragantbi fo:
(p. 15. Cinnam:
Zinzib: ℞ ℥j.
Cort: Citri,
Carnis Cydon: Siccat: ℞ ℥ß.
Saccbari Candi ℥ß.
Sacch: albiss: Aq: Ros: disjoct: & ad consistent: tabulati cocti ℥v.
Fi. Tabulatum.

Dosis ℥ij.

Cerat̃um Stomachicum Forusti IX. 44. 213, b.

℞. Ol: Cydon:
Absinth: ℥ ℔ i.
Mastich: ℥ ß.
Spicæ ℥ ij.
Fl: Ros: rubr: exsiccat:
Mentha sicca,
Absinth: Rom: exsiccati ℥ ij.
Maceris
Cinnamomi ℥ ij.
Ligni Aloes,
Caryophyll: ℥ ß.
D. 1 G. Ladani purissimi ℥ i.
Troch: Gallia mostatæ ℥ ß.
Ceræ, q. s. Fi. Massa cerataria

Ladanum infundatur in Aq: Mentha & Vino rubeo, & cera liquefiat cum Oleis, deinde addantur Pulveres, & fi. Massa. Hujus accipe quant. s. & si opus est ad majorem mollitiem, addo Ol: Mentha cei, & ducatur supra alutam ad fortem consistentiam, q. s & Stomacho applicetur.

Stomachicum laxativum Foz: XVIII. 22. 92 b.

℞. Sacchari opt: ℔ j.
Cinnam:
Zinzib: ana ℥ ij.
Caryophylli
Galangæ, ana ℥ j.
Nucis mosc:
Spicæ,
Ligni aloës,
Cardamomi
Macis ana ʒß.
Scammon: præpar: (seu Diagridij) ʒi.
ad laxationem.

Stomachicum laxativum Sacchari ana ℔ j. Cinnam: Zinzib: ana ℥ ij. Caryophylli Galangæ ana ℥ j. Nucis mosc: Spicæ Ligni aloës Cardamomi Macis ana ʒß. Scammon: præpar: (seu Diagridij) ʒi.

D. Oz.

Coquantur cum Aq: Saccharata q.s. et fiat Confectio in Tabulis

Ad evacuationem crudorum & pituitosorum humorum ventriculo contentorum: ad Colicos & Iliacos dolores a pituita vel flatibus, seu cruditatibus excitatos (in vero ad affectus calidos) conducit.

Dosis ʒiij, vel iiij, raro ad ℥ß, nisi in robustioribus & corporibus notis: Idq; ob Scammonium. Foz: d.l.

Diagridio Ergo sicut Scammonio relicto, reliqua si simul in Tabellis formantur, egregie Stomachum confortabit, & vocabitur Stomachicum non laxativum.

Apoplectici curatio. VI^tis Jegq: pa

Xlab. Crutio celeriter capiesseda, ñ cunctanter, ut quidam, q ad ad LXXII. horas expectant, cum principio aegrorum.

I. movcatz, vellicatz, et si possibile excitatz.
II. ligatura dolozis: frictiones validae.
Aq: Vitae Matthioli ad ℥j ad ℥ij, cuius vel dimidiatum vel integrum Cochlear exhibea, et si os non possit aperiri, ferro aut Bacillo vim dentibus inferre: Rosmarini
his factis mirae se eger agitat. tib Theriaca, Ol: Lavendulae vel cum Aq: Vitae Matth: tempora illino, et in quibus aliquid instillo. Sinde Aqua Lavendulae foveant Naeba, frons tempora, cum tempora tum singulis quadratibus repetatz dosis Aq: Vitae Math:
III. Clysterem intundo acriorem
℞. Alth: ℥j. Cort: Rhig: Calamintz: Salv: Stoch: Rutz: Betton M j. Fl: Cham: anet M.j. Fol: Senae ℥j. S. Anisi ℥ß. Coqui In colatura ℥iv dissolve Confectionis Hamech: et diaphoen: ℥ ℥j. Ol: Rutz: et Mellis Aq: ℥ß ℥ ℥ß.
M. fi. Clyster.

Si velis acriorem Clysterem, addo Pulpae Colocynth:
Agarici ℥ ß.
Ligo in linteo et conjico in decoct: vno eodemq; die
q Clyster bis ter, quater repetatz, qa prior ob facultates mortuas elabitz, q tam longam moram trahet in corpore, etiam dimidium diei, q, quamvis magna saburra evacuata sit: multum tn residui
aliquando quartis expuro Olei solius opatz.

Clyster ergo injiciendus, si mora patiatur hoc malum. Sin minus Vena secetur.
Semper ergo ante Clysterem tum VS. instituenda, cum mora ñ datur.

Postea post Clysterem VS repetatur: tum ℞ Succiora vi Purgatio injiciatur. Sed nun quam magna dosi, vel dimidium ℞ cochlear.
℞. Extract: Cathol: ℥j. dissolvo lento gradu in Aq: Vitæ Matth: cochleari. vel ß
nondum tamen aër plenè peractum.

Sevrage vel forceps igniatur, eâ exuratur crimis, ℞ dimidiam horam cessa, postea repetito tenendo supra caput.

Postea cucurb: cum profunda scarifi: et larga sanguinis missione — Nucibus apponantur.
plerumque post hæc aut succumbit, et sic relinquitur, si revivisceret
tum demum serio superiora repetantur Succiora, et monendi astantes aut amici illum nun quam posse restitui in integram sanitatem, sed semper reservatur aliquo Apoplexia, aut Paralysis. Dodon: cap: 9. Obs: Medicin:
semper n. aliquid mali, raro aliter.

Nullum efficacius remedium quam VS, quæ aut subito juvat, aut jugulat. Cels: III. 26.

℣. An in oi Apopl: conv: VS. quam Rhazes et Avicenna tantum in Plethora admittunt.
℟. In omni conducit Apopl: quando quidem diverendus sit humor Apoplexiam faciens, diversio a. ñ fiet potentiâ ℞ VS.

Cum VS. fit tota massa Sang: movetur, sicuti in dolio vinum, fundo parvo fermentato

Q. Quando VS fieri debeat. Col: Aurel:
respond: non ex æquo; in æqua seu vi
gore morbi acuti nihil tentandum. T. Aph.
sed hic Aph: locum habet n in spurijs, sed
in veris acutis morbis, q sunt acuti
e respectu vehementiæ e respectu Causæ.
Apoplexia a. respectu vehementiæ tantum
morbus acutus dr. Falsum quoq; est
vasozadeo constrictum ee contentus, ut fluere
n possint, quandoqs e in cadaveribus fluant.
R. E. statim Venam secandam ee, etiam
si novem venias.

Q. quantum, R. n posse certam legem sci.
prudentia hic opus est: sed id observ:
liberali VS. opus esse. Habita tamen
ratione vitium, Temperamenti, etc.

Jazia a. prodesse n potest: liberalis nimium
potest occidere. Arabes ad VS inj. sed
nos n item (nisi Hispanus forsan sit)

Q. Ubi. Arabes primum in pede tum in
Brachio. Alij in Venis jugularibus, ut
Rhases, in quo tamen ipsius abbreviator
Gatinaria ipsum reprehendit.
R. tamen posse in jugularibus fieri VS.
pace Gatinaria Medici doctissimi, n
obstant periculosa exempla, quandoqdem
e in Cephalalgia quandoqs antiqua, sectio
instituì possit in Arteria temporum,
quia facile consolidari potest Empl: Chir:
familiari, ex Tabac, Aloe, Bolo Armena,
Albumine ovi, pulv: pil: Cepotis.
Metuit Gatinazia, qn deberet inqt constringi
collum, q fieri n e necesse; si n. n apparebunt
n secentur jugulares, plerumqs tm tumen.

X. 220.

Ar. 109. Intempiei calidæ v causæ sunt:

1. Motus. 2. Putredo. 3. Contactus calidi.
4. Constipatio cutis, seu Calidi effluvij retentio.
5. Conveniens fomentum seu nutrimentum,

ad has v causas omnes aliæ causæ redigi possunt locumq; habent in omnibus corporibus mortalibus.

Putredo præsertim in febri dum est calorem infert, seu æstum, sic fumetum ex stercore equo incensum meminit Galen: sic et latrinas incensas quandoq; audivi.

Constipatio quomodo calorem faciat, liquet in Hypocaustis, ubi si fenestræ claudantur, magis incalescunt.

1. Motus sunt Exercitia, labores, Animi pathemata, præsertim Ira, et Vigilia, qa tum Vigiliarum maxima fit Spiritum et humorum agitatio.

Notandum tamen motum calefacere corpora solida et concreta, liquida vero refrigerant.

Regula ergo in Motus calefactione,
I. ut sit corpus solidum.
II. ut motus sit proportionatus, qa
1. si minus dissipabit Spiritus, et inducet intempiem frigidam, dissipatio et Spiritibus et calore.
2. si m sit satis magnus, nihil aget, nisi a putredine interiora reservabit, atq; sic tempiem reservabit.

Si ergo a moti producatur Intempies calida totius erit Febris, si erit partis alicujus nonnisi solius intempiei obtinebit.

2. Putredo, q fit in corpore mixto, præsertim
1. fit a constrictione.
Sic. putredo in Venis totius corporis oriens Febris putrida.

Putredo non est morbus, sed causa morbi, quamvis n. pars gangrenosa putrida sit, tamen non dicetur. Substantiae corruptio, qua pars jam mortua est: antea a. intempestive calida laborasse manifestum est.

3. Constipatio calorem non non interit, sed retentione calidi effluvij.

4. & 5. Contractus rei calidae, et ejusdem astrictio quomodo calorem instrantur satis manifestum est. F.

(A. 160

XVII.° Nov:

F. 136. Uterus rotundus non exquisite et Mathematice, sed Physice, et crudi minerva. 1.° quia rotunda figura est omnium figurarum perfectissima, 2.° quia capacissima. 3.° quia minus obnoxia externis injurijs. 4.° ut semen virile valentius sua interiore cavitate rotunda attraheret.

Cervix interior tantum longitudinem habet duorum circiter digitorum transversorum: angustior longiorque quam uterus.

Uterus declinat a perfecta rotunditate. 1.° quod interius sit extensus et longior. II.° anterius et posterius atque itidem supius compressior, ad latera prorotuberantior, ubi corpora uteri quidam ponunt.

Uterum non absimilem pyro dixit Fernelius. Fissatim faninae ingravidatae: aliis similes cucurbitae non dicuntur.

Sed omnium optime potest carunculae puellarum, seu buxa, quam vocant das Hurer-bügel, assimilari.

// Osla duo innominata cum osso sacro (cui os coccyx inferius annectitur) constituunt illam cavitatem, seu Pelvim, quam ὑποζάστρον vocant, in qua sita seu recondita, vesica, uterus, rectum intestinum.

— Os innominatum singulum dividitur in III.^a ossa, quorum anterius os pubis, medium os ~~coccydis~~ coxarum, posterius os illium dicitur.

— Quid homo superbit natus inter faces et stercora?

Uterus ergo situs hac capacitate, 1. tanquam loco capacissimo. 2, ad coitum aptissimo. 3, tutissimo ab externis injuryis.

Mulier tenesmo aut diarrhaea laborans abortum facit. Aph: quia uterus destitutus fomento factum, rectum. n. Intestinum et vesica fovent quasi uterum, ut melius semen in actum deducere possit.

Pelvis mulieris seu ὑποζάστρον capacius multi stratum

.1. quia sita hic particula, q̄ in viris non reperiendit, .2. uterus. Ro: quid tamen propter tam exiguum corpusculum n̄ requratur tanta capacitas, ut manifeste a vizili oculi distinguatur cum .n. increscit ab ingravidatione, extra eam ascendit ad jecur, ubi diaphragma.

2, quia fœtus p hanc cavitatem necessario exit? at Ro. p tantam cavitatem satis posset exire natalem fœtum, utpote satis capacem; quodsi .a. contingat ut fœtus grandior (qualis nempe a procero viro in pumila) sit, licet raro, contingere ut ossa pubis diducantur.

Capacius ergo ὑποζάστρον sed nunq̄ animad// vertere potuisse in femina testatur Æ.

//

// quod a. plerisq; in hisce regionibus vizi
praeclari, chirurgi, obstetrices quoq; & mu//
trices, quin & Medici praestantissimi, ut
& Fernelius ____, existimarint am//
pliorem ee hanc pelvim in mulieribus,
secundum speciem, fit quia contrazia
juxta se posita magis elucescunt, atq;
~~[illegible]~~ viis capaciorem ee Thoracem, quam
faminis nemo negat, cum calidior multo
sit, ac majori Stabello ad refrigerium
opus oto habeat: praeterea mulieres plurimae
a teneris comprimere arctis vestibus thora//
cem soleant. Hinc ergo propter thoracis
angustiam pelvis licet aeque magna, minor vr.
Ab ossibus coxarum ligamenta producuntur
longa admodum Vteri fundum firmiter am//
plectentia, ac in recto situ tenentia, quo
conceptio fieri posit: si n. paululum
fundus Vteri a loco ad latera declinet,
constringitz ac claudit Osculum Vteri.

Ascendit Vterus in suffocationibus uterinis
aliquando ad secur aut diaphragma, sed raro,
quamvis mulieres quandoq; vreexrad id
fieri existimant, monstrantes locum ad
quem ascenderit, cum tamen plerumq;
sint tantum causti vapores ex utero dscē//
dentes. Ascendere tn nunquam, n dixe//
rim, nec obstant ligamenta (quandoqdem
& concidere seu descendere, adeo ut & Oscu//
lum ex pube prominent: & distorqueri
etiam quandoq; contingat) neq; etiam
dolor excitatz (ut qdam tum adesse debere
credunt) quandoquidem n fiat ligamentorum
solutio continui subita, sed sensim & paulatim.

Uteri muliebris fundi latera π cornua effecta referunt, ut in bobus ♈, sed primum pullulantia ♉ cornibus uteri bovini habeant: Si a. veteres sese non exercuissent in sectionibus beluarum, magis quam in Humanor: cadaverum: minquam hasce protuberantes partes lateralis in bovis cornua vocassent.

Æ + 217.

Plaut: Captiv: II. 2.

Qui cavet ne decipiatur, vix cavet, cum etiam cavet,
Etiam cum cavisse ratus, sæpe is cautor captus est.

XVIII.° Nov:

℞ Sacc: Blcynus ℞. Vitel: Ov:
Salis, ℞ part: æq:
due sup lintheum, et in pondere pustulæ.
cumpriudo sanabit: ideoqs acu cumpre non opportet. - Vorzt: Giesch:

Pill: Cathaeuticæ, d.° Coll.
℞. Extract: Cathol: ℥j. (ex dose: Elemani, etc)
Diagridij ℥B. fi. pill N.° iii pro una dosi.

Idem affirmat se alias una dosi exhibuisse, quin et assumsisse Pill: N.° IX, ex iis, quæ constant Aloes,
Scammonij,
Colocynthis: ℞ part: æq:

Ob assumptum pharmacum extra ad
lectiones hujus diei non licuit, nam
easdem mihi transscripsi ex M. Sch.
adversarys.

Ephemera Causa.

X 133. Ex tribus causarum vulgatis gribus, Ephemera tantum habet causam procatarcticam, ut Jra, Balneum, Aer frigidus, calidus, uetus, Caustica, Constipatio ventris, Bubo, Alimenta et Pharmaca calidora, Obstructio Hepatis, item Cutis externa adstricta a frigore vel adstringentibus. Quia quam vis facillime et accuratissime sum v pouillo uno positas gradiorat calidor: moriori Calsas adigi possent, nihil ad potitit, imo nihil nuncor autediotor.)

Quam leviter diazin excitari possit, liquet ex Observat: Forestii.

Benivenij, Observat: cap: 62. ubi refert se aliquando in diazinm incidisse ex metu, conspecta Mense Julio (in Italia) exoriente e templi pavimento exoriente flamma.

Amato Lusitano, in vero religioso, q ob nimium gaudium vestis solitae indumentis in eas incidit.

Diagnosis Ephemeras difficilior quam curatio. Galen. ad Glauc.

Pathognomonica ejus signa.

1. Q habeat causam procatarct: manifestam et recentis, Q licet Ephemera signum inseparabile est, non tamen proprium, sic.n. posita causa procatarctica necessario Ephemera sequitur.) Tamq vel

Immediatam, ut V.G. a Solis ardori.

Mediatam, qualis est ea Ephemera, q oritur

a Cutis constrictione, orta nempe vel ab externo frigore, vel a Balneo adstringente, unde retenti vapores spiritus inflammant.

Bubone, qui sim[illegible] ortus sit a Causa

II.° III.° IV.° ex

Externa, puta metu Cordis nempe vel ad Inguina, Axillas, vel ad Collum, ...

Humorem aliquem, q humoris factor, amandante tum sit Ephemera.

Interna. //

// Interna eaa si subbonem aliquem produxerit, tum ab eo vel nulla febris, vel pejor aliqua quam Ephemera provenient, nunq̃ tu Ephemera.

II.° pro pathognemonico Ephemeræ est, Venæ sanorum similis, vis mutata quandoquidem soli spiritus inflammati sunt.

III.° Pulsus quoad æqualitatem inter singulos pulsus sanorum pulsui similis sit:

Tempore paroxysmi tu diastole aliquo modo major q̃ systole, ob mutatum seu auctum calorem, Cordis ventilationem exprimente, minus tamen quam in pituita, quando ob multam excrementitiam fuliginum copiam excutiendam dissipationem excutiendumq̃ laborantis.

Inæqualitas a. inter diastolem et Systolem optime dignoscitur ex analogia respirationis ac inspirationis.

Post paroxysmum protinus tonum naturalis pulsus habet, sacus quam sit in alijs febribus, Tertiana, Quartana, &c. in quibus n statim ac protinus, q̃ paroxysmus desinit, pulsus æqualitatem adipiscitur.

IV.° Calor mitis et blandus, ab initio Ephemeræ ad finem. Est n. calor in febribus vel nitis vel mordax et acris, et quidem vel continuo. Cum ut cognosas, manum moderate calidam impone n manui, sed universo brachio, aut potius pectori ipsius ægri, in regione cordis, ubi so quam optime spes caloris febrilis prodit.

Sedes termini sexta ad πέπων: contra q̃ præceptum peccabat is, q cum Manullanum consistentiam (ut q affectæ essent) sententiæ debere affirmaret, manum de pectore in sinum versus ventrem deprimebat: Ego semitendo, credidisse se illic loci, prout in Bestijs mammas sitas esse predicabat.

V.° VI.° VII.° VIII.° //

//

V.° Sine horrore, sine frigore est.

VI.° nulla symptomatum adest saevitia.

VII.° cum madore seu rore quodam desinit, (qualis in ijs exoritur, qui modicate se exercuerunt) n cum copioso sudore

VIII.° quod (secus quam in putridis) nulla praeterita febris diathesis aut vestigium finito paroxysmo maneat.

(X 210.

(V. 154. Causae Morbi calidi contraria sunt causis morbi frigidi aut quoad se, aut quoad modum agendi, aut quoad subiectum. (154. de Calidis egimus.

Frigidi morbi IV summa genera causarum.

1. Contactus res frigidae.
2. Eorum quae assumuntur { Qualitas. Quantitas { nimia. parca.
3. Constipatio & Raritas.
4. Motus & Quies.

Ha frigidae intemperiei causae sicuti agunt in reliqua corpora naturalia, ita et in corpus humanum. Quod ad

1. Sic Ignis suspiratus aqua aut { diminuitur. extinguitur.

2. Sic { nimio olio lampadi infuso, aut alimento subtracto ellychnion extinguitur. item praeter alimentum supperditatum destruitur, sicuti fit si aut { lamp: oleo condesa saxo } aqua misceatur.

3. Nimia { Constipatione ignis suffocatur et extinguitur, ut in fornacibus, clausis orbis spiraculis. Rarefactione, quem admodum accensa condela igni apposita extinguitur.

4. //

§ 4. Motú nimio, ut si nimium flet candelam, nimia etiam Quiete, ut in carbonibus, ignis extinguitur.

Sic eadem causæ Corpus humanum quoqß frigore faciunt, vel { proximo / remoto } { per se / per accidens.

1. Contactus rei frigidæ, immediatus, sic
- ab ambiente aere frigi: fi. Tussis, Catarrhi.
- in ijs qui per nives ambulant, pedes congelantur et cadunt.
- corpori vehementer calido frigidæ potus quandoqß horem necat. Quia spiritus Arteriæ aortæ congelantur, ob .....

2. Assumptorum
- Quantitas
  - nimia obruit calorem nostrum, sic Potus nimius Paralysin, Apoplexiam, Tetanosqß membrorum producit
  - deficiens primum quidem incendit corpus, sed tandem refrigerat, cum calorem exhalato tabescit.
- Qualitas quomodo agat, manifestum est.

3. Constipatio est vel { in toto / in parte.
- Summa si in toto corpore V. G. arteriæ, trigenibus venis, se erigere non possunt, unde suffocato calore, et ademptu omni ventilatione saepe contingit mors subita.
- Modica calidam intemperiem excitat, cohibendo calida effluvia, ut sunt summa calidum nativum suffocando.

Sic testor Valesio _____ omnes causæ calidæ intemperiei nimio sui excessu fiunt causæ intemperiei frigidæ.

℞. Pulv: nuc solat: ℥j.
Decti Cochlear: ℥ij.

Dn. fi. Haustus.

post hozam Brodium assumpsi,
& simul cum pharmaco sequenti hora pro ℣ ℞.
evomui, vigilo minus tu ℣ vel ℣ sedis habui.

Caussæ tam calidæ quam frigidæ, IV modis agunt in calorem nostrum

- Alterando, ut agit
  - Contactus frigidorum corporum.
  - Assumpta frigida.
- Suffocando,
  - otium.
  - Quantitas nimia alimenti
- Cohibendo,
  - constipatio, calidum nativum inhibens, q parti alicui necessar
- Consumendo, sic defectus alimenti calidum nativum consumit.
- Dissipando calorem
  - Raritas.
  - Nimius motus.

Aër: — Cibus & potus } calidus — Motus — } vel sunt
- Mediocres, & mediocriter agunt, ac sic temperiem conservant.
- Immoderati, & vel omnibil excedunt, & sic calefaciunt
- Nimis excedunt, & sic frigefaciunt.

— Statim. Tandem.

Notand: q Galen: lib: de caussis morbor: ingt. Has caas aut frigidas aut calidas licet satis valentes n tamen semptr agere in quodlibet corpus. quia requiruntur IV (ut supra dictum E) ad quis Agendum. 1.° Agentis fortitudo. 2.° Patientis apta dispositio. 3.° Mutuus contactus 4.° Moza justa.

Sic ignis non adurit aquam, (aut ejus scintilla lignum) ut neqs (licet vehementior) ferrum, nisi diu moratur, aut palearum, nisi contingat.

Igni: vizide.

(221.

XIX.° Nov:

Post finissam purgationem pcedentis diei hodie Vena mihi secta est. Unde et prohibita scribendi facultas.

Supradicta a. pced: diei ex Advisarijs M.ri Meneri transcripsi.

D. Baoti 1620 in quarto Jorge 11a und
rouuemias de terra dederas in Pzedula descripta
nomina omnium Ultraidtinorum qui Modirina
sudent, additis Jorcitis ubi diuertunt.

J. Heurnius.

1616

XX.° Nov:

+ Otto Heuzinius auspicatus Anatomus subjecti Vivilis.

Hippocratis Aphoristica seu π solum ad regiones calidas, sed et ad frigidas temperatusq; composita

Medicorum illi quorundam a tenebris domi sui privatis anatomica precepta et spectacula videre et observarunt. Gal. π. de ad. an. 1.

Paucis medicamentis opus, sed multiplici cautela ad morbor: curationes, q rei fieri disunitis a partium corporis temperie, compos: et unione. Neq; est quod sibi moriri persuadeant paucitatem admediorum duntaxat simplicium antiqs, quando quidem et ipsa q tanti fit Chymia ipsis cognita fuit, ut patet tum ex Pelavi Centum rij minoris Extracti descriptione Dios: III. 7: tum ex Helleboro Preparationes multiplici, et ejus addictione in totum medicamentis: scribit Dios: IV. 149. Philonidem integrum volumen conscripsisse de Helleboro Preparationes. q ovo prozyr. et Hipp: π Coac: 12 helleborum album ita preparavit, ut Iliacis esset singulare Remedium.

Anatomica tractatia alia Sophistica alia Medicina theorica tantum, q nihil ad curationes, hoc practica. Galen.

Partes in cadavere quam longe a viventibus differunt, ut Cerebrum, q in viventibus instar Bullae spiritibus referta natat. 2.° ventriculus et jecur 3.° Cor. Venae etiam et arteriae in cadavere concidunt, aut ob quam supplicij exhauriunt. nec id fieret, et ut Turgida vasa manerent, obtinuit in Academia Pisana, ut supplicio proximo exsiberetur 4. Phij Gall vel IV, cum vino grecio. ut ita sanguis congelatus subsisteret in vasis. Fallop: de Tumoribus 14.

Hæc tria imprimis ad curationem Morborum consideranda in qualibet parte veniunt Medico. Temperies, Compositio, & Unio. quandoque in partium recta habitudine Sanitas, & mala dispositione Morbus est vel similaris, vel organicus, vel Communis.

In partibus internis quidem cognoscimus
per autopsiam, ut { Compositionem. Unionem. }
per ratiocinationem, ut { Temperamentum. Actionem. }

hæc itaque ad physiologiam, illa proprie ad Anatomiam considerandæ pertinent.

Quæ regiones in eodem clymate Aquilonibus frigidioribus plenæ, in iis homines habitus frigidiores plures & sanguinem copiosiorem retinet, contra quam in iis, ubi crebri flant Austri. Illis B. copiosior, his vero parcior convenit: Sic Medici Parisijs in qualibet fere febri secundum aliquam VS instituunt, contra Lugduni parce admodum, raro, & circumspecte, eo q his Austri corporis plethoram dissipantes, illis Aquilones corpus densantes crebriores: Quæ controversia inter utriusque Reip. medicorum diu multumque agitata, utrosque recte suam methodum effectantes.

Macropodij difficulter admodum ferunt fortiora cathartica, ut Scammonia: ex quorum assumptione in alvi prolapsum plerumque incidunt, adeo ut per triduum quandoque continuet, quod in praxi se observasse affirmat Ol.

Dividit.a. partes Galen. ieq. hoc modo, ratione substantiæ

PARTES alia

- Similares, q̃ in alias specie differentes resolvi nequeunt. Sunt a. hoc sensu VIII —
  - Os, pars durissima & siccissima.
  - Cartilago, os tenerum & mollè, & flexi potest.
  - Ligamentum, ossium vinculum, cartilaginis duritiem æmulans.
  - Tendo, finis & cauda musculi, arbitrarij motus primum instrumentum.
  - Fibræ tenuia q̃dam & sicca fila singulis partibus, quor. ministerio obeunt vitales actiones
  - Membrana, tunica
  - Cutis, membranar. amplissima, totius corporis tunica, atq; emissariorum.
  - Caro simplex,

  7, Cutis inter partes similares numeranda π E, cum constet —

- q̃ & simplices, homogeneæ, primæ & primigeneæ partes dicuntur, sensibiliaq; corporis elementa. L. 37 — ἐστοιχεῖα πρωτόγονα.
- Dissimilares, quar. IV, statuuntur differentiæ q̃ & compositæ & heterogeneæ, atq; organicæ dicuntq. L. 37 —
  - Primæ, a quib. incipit partitio, ut Caput, Thorax, venter, artus.
  - Secundæ, paulo minus composita instrumenta, in q̃ illa subdividuntq. ut: Caput in cerebrum, oculos, nares, aures, &c.
  - Tertiæ, in q̃ instrumenta secundi generis subdividuntur, ut: manus in digitos; oculus in musculos. &c.
  - Quartæ, in q̃ dividuntur partes tertij generis, ut: digiti in venas, nervos, & arterias.

Notandum hæc instrumenta Quarti generis, prima & simplicissima quidem esto instrumenta π amplius dividua; sed π primas & similares partes, constant. n. partibus specie differentibus. K. 110.

Quod.a. Galenus partes similares eas vocet; fit comparatione ad reliquas dissimilares; π.a. absolutè. K. 111.

Optimus hoc loco est partitionis dissimilarium, q̃ instrumentorum secundum ordinem ut singulis sit principes aliqua vestigia subministrantur.

- ...PORIS humani PARTES continentes alias
  - Similares
    - Duriores
      - Os.
      - Cartilago.
    - Molliores
      - Nervus,
      - Ligamentum,
      - Tendo,
      - Vena,
      - Arteria,
      - Fibra,
      - Membrana,
      - Cutis,
      - Caro,
      - Adeps.
  - Dissimilares quæ caro dividit corpus in
    - Caput, cujus partes aliæ
      - Capillatæ complectuntur
        - Pericranium,
        - Cranium,
        - Meningem,
        - Cerebrum.
      - Glabræ continent
        - Oculos,
        - Nasum,
        - Aures,
        - Genas,
        - Os.
        - Musculi,
        - Os Petrum,
        - Cortex,
        - Cor,
        - Pulmo,
        - Pleura,
        - Oesophagus,
        - Aspera arteria.
    - Truncum cujus pars alia
      - Anterior quæ vel
        - Thorax cujus partes
        - Abdomen cujus partes
          - Involucra ut:
            - VIII musculi abdominis,
            - Peritonæum,
            - Mesenterium,
            - Omentum.
          - Viscera, sic viventis
            - Nutritioni eaq;
              - Chylosa
                - Ventriculus,
                - Pancreas,
                - Intestina.
              - Cymosa ut
                - Venæ mesaraicæ
                - Vena porta
                - Vena cava cum ramis.
                - Thoracicis
                - Epar,
                - Fel,
                - Lien,
                - Renes,
                - Ureteres,
                - Vesica.
            - Generationi quæ sexui
              - utriusq; communia
                - Vasa seminalia,
                - Testes,
                - Parastatæ.
              - Uni peculiaria
                - Penis.
                - Uterus.
      - Posterior
        - Superior
          - Collum,
          - Scapulas,
          - Vertebras.
        - Inferior ut
          - Lumbos,
          - Pedicem.
    - Artus quæ vel
      - Superiores, ut: manus ubi
        - brachium
        - Cubitus
        - Extrema manus.
      - Inferiores, ut: pedes, ubi
        - femur
        - Crus
        - Parvus pes.

Epidermis in Canino mizaculosis a cute divulsa cum Alopecia in Platero. ibis gras laminas sibi reservavit. ⊼ inter

Menstruorum generatio seu conservatio praecipua laminae peculiaris ob cutis densitatem ⊼ transmittentis aut dissipantis fuliginis aut sanguinis superfluitatis: ⊼ in viris quibus cutis aerior plenitudinis incrementa facilius dissipat: hinc vizaginis fuscae ⊼ aqb menstruatae ⊼ candidae, bis. n. ad VIII X^vo dies, illis vero ad III, vel IV fluere solent.

Divisio maximi momenti est in Praxi Medica, qua Corpus universum dividitur in III regiones quarum I.^a ab ⊼ ad Hepatis cava, II.^a inde ad Habitum corporis, in quo ⊼ cum musculi ⊼ cum exilibus vasis ⊼ ~~ab~~ insertis, quae ⊼ III.^a regionem constituunt. Sic et Pharmaca triplicitur dividunt,

lenientia	⊼ I.^a	regionem evacuant.
purgantia	⊼ II.^a	
Catharctica	⊼ III.^a	

Epidermis qd? quidam quasi pellicula (plerumque) putrii imatur, atqb octam ex fuliginibus crassis ac viscidis ibi a tegoro concretis. Alii esse musculorum seu carnis extimas partes resiccatas ~~videmus~~ ut in carne assata. Alii esse compagines quandam ex extremitatibus ~~ora~~ vasorum simul junctis, Alii esse extremitates arteriarum expansas, ubi ad superficies pervenerint (quomodo spiritum copiosissimum effluvium segreti, vel tegumentia auriczymata) ut Colonius: Alii statuunt esse extremitates nervorum, ⊼ se expandunt in superficie, ⊼ sicuti ac pedicuti foliorum Nymphae exigui in latum folium se extendunt

// Pinguedo copiosior est in Natibus & Abdomine, illic qdem, ut sit pro pulvinari, hic pro fomento.

Contingit quandoqs, ut v.g. in magna inedia, aut summo corporis astu, ut absorbeatur a venulis in partium sanguiferarum substantiam.

Cuticula locus aff: est in Exanthematis, Variolis, Erythrematis, etc. Sed qrit an maculæ lividæ, lividæ, vel fuscæ simp lethales in febribus? R. quod non: sunt n. qdam febres puncticulares, q tu n sunt lethales. A.° 1605. post Pestem Epidemicam, q prioribus annis grassaverat, multæ febres cum maculis lividis exortæ Leydæ, omnesqs qs corripuerunt infra annum L evadebant: cæteri vero, q annum quinquagesimum excesserant, evadebant nisi aut minium sanguinis, aut per purgationes extractum esset.

Pinguedo est locus aff: in Phthisiasi, cum vertitur tota quandoqs in pediculos, eosqs malignos.

Cauteria nisi penetrent panniculum carnosum, frustra sunt, qa sub eo maa morbifica hæsitat.

Horroris subjectum in febribus est idem panniculus carnosus, dum fuliginis acus & mordacis eo delatæ eum bellicant, ipse vero concutitur, dum expellere studet //

// id quod molestum est, nec potest:
fugunt a exterioza retractis ad interna
spiritibus (sensus ad panniculum carnosum in
subsidium, quo felicius expulsionem moliatur,)
mox copiose rediturus, unde aestus & sudor
undique e superficie dimanat.

Panniculus hic carnosus tam aeque arcte musculis,
quam pinguedini annectitur, sed laxe satis
ac leviter. Hinc patescit, quam facile
in Arthritide humores de uno loco in alium
fluant.

Membranulae saepe accidentaliter musculis et
visceribus internascuntur, et primo intuitu
Anatomicum (distinguere ea inter se conan-
tem juxta vulgatam methodum) valde
confundunt. Hinc quam figuras, et
tantum ad vulgarem modum delineatae
sunt, rejiciunt, ut Riolanus.

Figurae Anatomicae optimae sunt, et Vesalii
ductu ab Holbenio primum expressae,
quibus tamen Parisiensis ejusdem Vesalii
non cedunt.

(H. 160.

NB. Vocatus ad aegrum febre Pestilenti correptum,
quando in eodem conclavi ignis extructus
est, nunquam id medium inter ignis et
aegrum stitas.

Tot sig bleauw ogh, D.

℞. Succum Rad: Foridis, vel
℞. Ol: Anisi, quo inunge & intra bozem
unam altera manu evamscet, (gelijck
ooch mede by aldus is mulnt sig
buijel in't zooff gevallig geslaff.)

Empir: alij ℞. Betonie:

In vulgari usu est
℞. Smegma cum Salo, illinu Charta
grysea, seu bibula (grauw papier)
& pone post aurem: revellet
n. humorem livorem inducentis
post plagam. (309.)
(Dit sieviggu leggis mede nu ggemeen
nu buijtis ex os geklemde vinggu)

x
II. In Tetanoo ℞. Salviam, coque cum Cerevisia
& bibe cum Melle. ☠ F.

Terebinthina calida, et abstersiva est: et
E.51. a proprietate confert membris nervosis.
D: Leon: IV. III. C. p: 1006.

XXI.° Nov:

2. (Ol. 166. Pinguedo humana, qa vel ab agris corporibus vel a fanis desumpta facile corrumpitur; ñ eas dotes semp: obtinet, q̃ ipsi adscribuntur, nutrire roborandi & deliniendi partes nervosas: hinc sli dc̃ Palma, q̃ ut ejusdem virtutibus pollet, nec facile corrumpitur, tutius & commodius ejus loco usurepatur.

Pyramidalis musculi seu Succenturiati quandoqs desunt vel utriqs vel alter.

Musculus constat carne, fibris, membrana, & tendine, atqs insertis vasis: ad nutritionem qdem Venis, ad vitam Arteriis, ad sensum & motum Nervis.

In Spasmo locus Affi: est Musculus utpote vo-lutantes motus organum.

Musculus obliquè descendens oritur a VII costis inferioribus, quarum V spuriae inferiores.

Abdomen ~~multa~~ adeo molliter ac laxè musculis vestitur ac munitur, ut nulla corporis regio aquè: idqs tum rationè individui, quò nutritionis organa turgeri commodè possint assumptis alimentis: tum etiam rationè speciei seu generationis, ut foetus utero conceptus excrescat in debitam magnitudinis.

Abdominis ~~Regiones~~ tres

~~Epigastrica~~, q̃ vel { Hypochondria { dextra: ~~sinistra~~: illud latus ~~pulsepatur~~ hoc pra-tium.

~~Stomachica Regio ab~~ ~~ipso stomachi initio duobus digitis ad umbilicum~~

Abdominis Regiones III.

Epigastrion, quod habet

Hypochondrion, a partes laterales

dextrum, seu Regio Hepatis.

sinistrum, seu Regio Lienis.

Stomachi regio, q in medio utriusq; lateris protenditur ab osse Sterni ad umbilicum minus II digitis.

Nota 4to Stomachum cibo turgidum pondere suo eo pringere: Inamq; vero sursum retrahi ac corrugari.

Umbilicaris Regio II digitis supra et infra Umbilicum.

Hypogastrion, quicqd infra eam.

Lien inserit Stomacho et Jecori, illi quidem ad coctionem juvandam et excitandum appetitum, huic ad Secretionem et attractionem limosi ac serosi humoris, qui jungunt ad mutuum vehiculum.

Hypochondrion V Costa spuria utrimq; vestiunt.

Abscessus quandoq; in abdomine fiunt, intra ejus musculos. Gal: de l. affl: meminit abscessus intra musculos obliquos congesti Rondeletius meminit abscessus congesti sub musculis rectis in Regione Stomachica in tumorem ingentem sublati, quem Medici Parisienses Fernelius, Sylvius, Duretus, Chirurgo aperiendum dederi Cauterio actuali seu ferro candenti, quomodo 4 menses ali quot multo efflueret puris cruta e mulier. Bl. cum l. Hernio pater vidit ibidem abscessum 4 abijt in lapideam duritiem, adeo ut apto abdomine lapidis consistentiam respiraret

Equites ob crinium divaricationem obnoxij hernia sunt.

Hydrops est duplex,

a Victu errore, ut si quis in febre ardenti copiose frigidam hauserit, ea patentibus meatibus secoris transcolat in Abdomen: ubi si putrescere permittatur, iecur labefactat et Hydropem veram inducit. Itaque in hoc casu consultius simum una vice totam Aquam educere facta paracentesi sub Umbilico, nihil ad latus II digitis, ex Hipp: consilio. ut minime declinetur linea alba, nec per Umbilicum, quia illa via dulcior adhuc mondum emollit.

a Vitio Hypochondriorum, quia ita oritur, Copiose genitum in iecore serum liquatur ac in se recondit, ortum ubi eo ita turget, ut nec trahere nec continere amplius qat, et quinqitata in iecore et ex eo in Abdomen crumpat vel per zimas, si ab ardore oriatur malum (in secus ac sub Syrio terra fiditur ac desiscit.) vel per vesiculas factas in superficie secoris, per quas in abdomen transudat, cum minime a cara frigida.

In hoc casu per Umbilicum aqua per interpolla paulatim educenda, habita ratione vicinum, tum etenim Umbilicus laxior ac mollior a mora aq factus, paulatim vero, qa si repente et una vice fiat mors sequitur: Quippe spiritus continuum ad eam eductionem evolant et extremitates subiectae: arteriae quoque lentore Aq: antea substantia quandam obstructionis, at putredine cessante patent, educta lenta illa mora.

vel per zimas in Abdomen fundit, qualis Aphtha letalis, levari qdem sed curari in pt. VII Aph: 57. At quia persuasionem fit evacuatio, cicat (sed tantum a victu errore genitum hydrops)

VI. Aphor.

Recti musculi in figuris Vesalij producuntur ad usqs IIam costam, (numerando a capite) si a recto advertas, videbit numbranosam magis hanc ulteriorem productionis depictam, quandoquidem hisce saltem in regionibus multo inferius ortum suum habeant: quamvis et alij Autores supra eam et causam productionem visam ponant, adeo ut quam pro novis musculis haberent.

Musculi oes Abdominis tum ad faces ejiciendas tum ad fetum excludendum faciunt, (quod et tum per naam abdominis continetur, ubi geaudior evaserit) si a vel naa vel morbo imbecilles esse contingat, Obstetrices langis viltis a diaphragmatis quo suorum manu deducunt.

Linea alba cavere oportet in υστεροφυα, et παραυχενιοσι.

Beneficio vasorum Epigastricorum, (q sunt Rami praeducti a ramis Iliaco, et supius a mammaria interna mutua anastomosi junctis) magnus Utero cum mammis consensus est, hinc Hipp: V. Aph: 50 in menstruo fluxu nimio Cucurbitam mamis apponi jubet.

Mediantibus etiam hisce venis fetum postremis mensibus etiam lacte nutrit: statuit Hipp: tracto ex mammis quo ei alimento in lucem veniens assuetus.

(Ot. II

XXII.° Nov:

3. // Abdominis perforatio, vel fit
per Umbilicum, de quo supra (170.
pertuso ipso Abdomine, q vel fit
facto in eo vulnere, cujus labra exteriora magis lata sint, et quotidie q id Aqua exhauriatur inverteudo aquam. ut Gurdo de Cauliaco
aly tubulum immittunt vel argenteum vel plumbeum in vulnus angustum, exqs eo aquam promunt de q.s.
q quis piculosum aly reputent, cum omittant ab ejus immissione viscera alia cujus laesionis, tutius tu q alterum hoc ipso quoqs metuendum, q vulnus coniuvens quotidie iterum instrumento apiri debent.

Peritonaeum duplicatum in parte anteriore magis cohaeret q in posteriore, ubi intra ejus duplicaturam continentur Vena Cava Arteria aorta, Renes, Ureteres et Vasa seminalia. Interius quoqs Vesica ejus duplicatura continetur.

// Vmbilicus ultimum illud est quod in fœtus conformatione fit: Hinc natum prouerbium Ad Vmbilicum opus perducere.

Vmbilicus in obuinciendo si nimis
[cito descindatur, Hepar acuto nimis suspendit
[longum reseruat orit talis malum, cujus

Cabrolius meminit, qui cum ad curandam aliquam matronam vocatus esset, ingentem fœtorem sensit, quem cum investigaret unde esset, ajebat matrona exire e Pedisequæ Vmbilico, quod malum si curare posset, velle ejus parentem vel dimidiam opum suarum partem dispendere. Inspecto ergo Vmbilico, & audiens ac intelligens eam illac Vrinam exonerare, neq; ulla ex sinum natura, animadvertit malum hoc a nimia Vmbilici prominentia ortum, relicta nuncupant vasa umbilicalia, prout sunt in fœtu adhuc in Vtero matris existente: inspecto etiam sinu natura, vidit obvallatum membranula quadam, qua novacula ipsa, ingens Vrinæ copia effluxit: tum deinde adhibitis aptis medicis, ad prominentiam Vmbilici facientibus, intra XII dies curavit, Patrons q dimidium suar: facultatum promiserat, duplici corrupto satisfecit.

Ad Exomphalum ℞. Chartam Cinericiam madefactam in Aceto & puriculo Aq: Si: Empl:

//

116. Vermis necantur, si Umbilico imponatur Topicum ex Amaris cum sello alicujus animantis (amara. n. propietate quam vermibus inimica sunt) Emp: postea pueri linguunt ad eductionem Vermium iam occisorum ℣. Mel & praipue Rosatum, Nota a. q Saccharum Vermis generet: Mel vero contra ejus adversetur. 374.

110. Emplastrum ex Gummi de Tacca Malacca, cum Galbano in Aceto Scylleti dissolut: Emp: & super aslutam ductis, quam dicti impositum Umbilico manet sedatis Paroxysmis Suffocationis Uterina. 375.

Intestinum tenue si pertusum est; lethale.

Situs ejus ucto praecipue a. lejunum ex eo quod loco periculosissimo situm sit: nec facile ladi possit, quin ex vicinum aliquod visceris laduti. Intestinum a. Ileum laesum quandoque curatum meminerunt Observat: Medici: solent a. consuere in eoi aliquo filamento, sed fidibus ex intestinis animalium vel avium contectis.

Clysteris infundendi quo ad caecum intestinum usque dispergantur ac penetrent, procumbat aeger in latus dextrum, aperto ore. nec musculi abdomen comprimant.

Tubulus Clysteris in anum immittendus obtuseus sit, necesse est: olim. a. ex aere totus Clysteris fiebat, quem calefactum ex nervo anum quandoque contingebat, unde magnum aegro periculum, quo. a. firmius teneret nodulum satis magnum habebat in ipso tubulo. //

quoniam a. sæpe ægros in magnum periculum conjici atqß aliquando etiam perire viderent a malo adhibito tali Clystere, majores nostri eum ñ admittebant, nisi aut morti propinq aut in summo periclo essent.

Philippus d. G: Pr: Arcaicus (frater Mauritij hæredis ipsius Belgij qß imperatoris) a malo adhibito Clystere periit, quamvis suspicio de veneno infuso esset.

In longa India contingit, ut illis (qui se subito cibo cibo reficere ac replere student) intestina erumpant, & sic diffusis spiritibus syn-cepticis moriantur. Ratione hæ Heller: ñ. Apb: 7.

Iliacus dolor excitatus ab obstructione Mesenterij, puretur in ejus vasis vitellina bile, ñ aliter curari potest, testibus Dodon: & Benivenio quam Pill Iliacis, ex descriptione Rhos: ix. 71. q fiunt ex Scammonio, Colocynthide, & Gummi Sagapeni. Dosis ℞ j.

Valvula seu Obex, q ponitur ad Intestinum colon, ñ æque recto in conspectum venit, quam si statim enecto subiecto intra ☉ horas inspicia.

Nephriticum & Colicum dolorem via Medicus præstantissi: in se distinguat, (ut Galen: de se testatur) quandoquidem colon annexum peritonæo ad Renem dextrum exortum suum habeat, ad sinistrum vero sese reflectit: adeo ut (qui desultorius ex uno in alterum latere ad fundum ventriculi dolor aliquando sentitur) plerumqß circa Renes, tanquam ad repagula figatur.

//

// Mesenterium dividit in
{Mesaraeon, & tenuia
{Mesocolon, & crassa } intestina suspendit.

Colico dolore detentum tenet plerumq; appetitus imminutus, ob Sympathiam Ventriculi cum Colo intestino & commercia Vasorum plurimorum, p q Colon fatorum coacam expirat in ventriculum. Quare & faecum retentio saepe appetitum imminuit. Abhorrent n. membranosa ora quicquid tetrum aut fatidum, roborantur vero odoriferis: Quod manifestum in Uteri suffocationibus, suppositis odoriferis, naribus vero & ore assumptis fatidis cum curentur.

Accusatus quandoq; Medicus Leyda quod Hysterica suffocatione laborantis mortem ex hibuisset (cum eam gignere odorifera exhibita aut naribus attracta soleant) sese purgavit: quod in parva dosi reliquis fatidis pro vehiculo dedisset, tu aliter quam ysdem vinum miscere soleat.

Omentum in nimiam molem adauctum misera fanum aliquando saevissima symptomata intulit, adeo ut Hydropica habita tandem mortem pertierit, morbid disecta Omentum excissum pendebat Tb. 46. q dum viveret totum occupabat abdomen. Plater.

dignosi tu hoc malum a lienis adaucto potuit, q hic fixo loco haereat, raro in abdomine fluctuans.

//

// Pancreas quandoqꝫ in scirrhum abit, ob quem tumorem Ventriculus, licet cibum satis bene possit coquere, distribuere tn negat, Cibumqꝫ ꝑ vomitum rejicit.

[Ventriculus in hoc subjecto magis in dextro latere hærebat, magna ex parte affixus Hepati]

Melancholiæ Hypochondriacæ fomes in Lienem, aut Mesenterio, nunq in Hepate, aut Pancreate. diversæ ab his causæ memini Avenzoar I. tr: IX. 9. (de quodam, qui familis exhibentibus Aq: macerationis carnium fœtidarum prius exsiccatæ: melancholicus dæmonebat, atqꝫ ab eo potu abstinuus curatus) Scripsit. a. Avenzoar libros III experientiæ suæ medicæ praxeos, quam ꝑ centum annos fœlicitaverat, adeo ut vixerit annos CXXX.

Præter venas et nervos Ventriculus quoqꝫ Arteria habet: testatur id Saxonia. qui refert quendam ex aneurysmate in hentriculo rupto subito perijsse.

Ventriculus, tn ut Intestina peristaltico motu excernit: sed sui contractione et coarctatione superfluum expellit.
Sic et in Epilepsia ventriculorum cerebri latera dum malam sibi molestam excitant corrumpunt, sese contrahunt. . . . . .

//

Puer aliquis Leydæ cum alijs certando sæ XII panis candidos calidos devoratorum affirmabat, tentabatq alys atqß instigantibus devoravit, et cupto ventriculo obijt.

Ventriculi laxitas triplicitas, 1.o ab intempiei propria. II.o ab humoru aliundu influentis. III.o ab assumptis per naam.

Mazeor, Tabes, morbi Chronici atqß vium pertinacissimi oriuntur ab exercitio nimio statim post assumptum cibum.

Ardorem Ventriculi simul ac semel adhibitis remedijs Gal: curare volens, multis appetitum omnem et facultatem attractricem multis sæ ademisse ingenie fatis. VII. Meth. med. d. adeo ut postmodum sensim agendo tardiorem magis tadiosam curam morti ptulerit.

Cucurbitam Holler: et alij solent aliquando applicare ad fundum ventriculi, quo cibus retineri possit

Oleum cum nimium ventriculi villos penetrat, at proindu ejus tonum dissolvat, in hujus necessitate pstat Butyro eliquato uti.

Septentrionales morariores esse Australibus scribit Mercurialis. ob Aeris siccitatem et frigiditatis corporis substantiam condensantem. scribitqß benigna naam ijdem Butyrum dedisse, quo ipsorum constricta corpora emollianty ac leniantz.

//

XXIII° Nov:

// Gemina ora in corporis uno fecit Natura, sic in ventriculo linea est (Diphyon dicta) per fundi ejus medium dispersa.

Vasa (illa, q in fundo ventriculi) in summa necessitate, 1. vel obstructio pylori ob Concretio scirrhum, 2. vel in voracis hominis summa ingluvie, Chylum ad Hepar transmittunt.

Ventriculus triplici membrana constat, una tenui extima, quam a Peritonaeo habet, 2.a media et propria. 3.a intima, in qua Rugae, et Crusta. Crusta est excrementum ejectionis, abundans a substantia Ventriculi alimento superfluo, ut cuticula in Cuti.

Haec crusta, q Ephelcis dicitur, si ejiciatur per vomitum, pathognomonicum signum est exulcerati Ventriculi. Galen.

Stomachus ad XI.am vertebram amputitur thorace, nunc ibi topica adhibentur, quamvis et circa os pectoris, sed huic cum adhibent simul etiam ad XI.am vertebram.

Duodenum quod XII digitorum longitudinem habeat, at in nostris corporibus II excedit longitudinem III, rarius IV digitorum transversorum.

Ventriculus circa Pylorum crassior ad densior est in sua substantia

Pylorus si minimum laxetur, nec sese bene constringat, oritur immedicabilis fetor oris seu halitus teter.

Graciles quidem equidem admodum voraces, causa, quod vel nimis calidum jecur vel pylorum nimis lubricum habeant: sic ut Chylus nondum plene concoctus a secore nimis cito trahatur, aut Pylorus nimis lubrico emittatur.

//

Lien omnium visceribus maximè obnoxius morbis morbosum speciebus, in Intempiè, in Figura, Cavitate, Numero, Magnitudine, Situ.

Lienis usus est trahere humorem Melancholicum & Serosum.

Melancholia redundans vitio Hepatis, vel Alimenti in Hepate Lien adtrahit, & vel retinet, vel expellit, naaliter quòd quas brevè in Stomachum. vel per alias vias in Intestina, ubi si in putrescens excat salutaris, putrescens letbalem dysenteriam efficit.

retenta Melancholia vel in putrescit, & fit Catarrochus, cum sese deprimit ad demittit.
vel fit Anarrochus, cum putrescit, & ad partes superiores retrahitur.

Melancholia vero in vasis retenta vel in putrescit, & vel resultit in Hepar ibique scirrhum facit, atque indè in Hydropem vel evacuatur per Haemorrhoidas. At si putrescat vel rapitur in Caput, & fecit Morbum Melancholiam, vel in Pectus & facit Pleuritidem spuriam, vel in Pulmonem & facit Phthisin: rupto ibi aliquo vase. At si putrescens descendat efficit dysenteriam.

Vas illud per quod Melancholicus limus in Lienem trahitur, satis capax & amplum in hoc subjecto vidi.

Acerba Melancholia copia voracitatis officio Stomachi interiunt.

Haemoptysis magna fit quandoque a Sanguine e Lienis in Ventriculum eructato: adeo ut hoc anno vidisse se testetur virum, qui ejecto Sanguine in impleverit anatulas.

Flatulentiam Lienis pellit & compescit, Qs. Aq: in qua ferrum candens extinctum & cum Ol: Vitrioli. requirit enim refrigerium cum frecitatione, & ad vehiculum parca humiditate: q si multa fuerit majus malum afferat.

Lien affectus κατ' ἐξοχ. n. secundum rectitudinem evacuari debet: observatum .n: sanguinem e naro dextro etiam satis copiose fluentem noxam intulisse potiq ā levamus. cum contra e naro sinistro plurimum proderet; quamvis .n. ex eodem trunco prope singulum derivetur, prodest tu, cum alterum nocet propter fibrarum rectitudinem, ⅁ exiosis admodum Hippocratis ubiq observat.

6. Praeter duos illa Ramos Splenaticum, & Mesentericum, quandoq et tertius e jecore oritur, q dicitur Haemorrhoidalis, qui inserit in marginem musculi Ani Sphincteris dicti: p quem qui sanguis effluit Splendidior est, ⅁ qui per Haemorrhoidales ex Lienem.

Hydrops ⅁ fit nisi prius affectus sit Lien, ita ut serosum humorem ⅁ trahat ex Hepate aut in ipsum congurgitet, ac tum excitantur bullae Hydatilis, quibus ruptis Aqua in Abdominis capacitatem effunditur: nisi ⅁ calore Hepar fundat (ut sub Syrio terra ex solis actio) ac sic in Abdomen influat, qualis Aqi tamen multo magis fissa, ⅁ ⅁ ⅁ bullas.

quodsi pus in Empyemate educendum
dextro latere aqua ac sinistro contineat
sectio fiat in sinistro, utpote tutio
sinistro latere, fiat Empyema in eod
dextro tantum, itidem in eodem, obs
rando quod diaphragma inibi ma
attollatur ab hepate.

Hepar nectitur diaphragmati (in hoc subiecto exactissimo, ut nulla sit intercapedo, neq; adnatum ei, sed innatum videatur, adeo ut eius tunicis frangeres quam divelleres) nectitur praeterea vena Vmbilicari, seu ligamento.

Hepatis pars alterutra interdum afficitur, si n. pars gibba vel convexa seu supra afficiatur, & urinas evacuari debet, si vero cava seu infera, & alvum vel haemorrhoides, quamvis et contingat aliquando Hepatis cavam & urinas, gibbam vero & faces evacuari.

Vena cava rupta Bellan[illegible] lutis perito, ab apostemate rupto, ut in momento bene sanus expiraret. Adverat tus.

Hepar in miniam molem ~~[illegible]~~ accrescens, voracitatem magnam inducit: sic autem Corn: Gemma in suis

Arabum dictum est, qui longos digitos habent magnum os secum esse.

Paracentesis instituenda in Empyemate secundum multo fit in sinistro latere (quis cor ibi situm sit) quam in dextro, eo q; Hepar anti diaphragmati adhaereat gestiens, ipsum ut tollat, et proinde nulla unio altius sit.

Hepatis Inflammatio quandoq; Pleuritidem mentitur, adeo ut doleat ad singultum usq; pungat, tenuissima in hac Inflammat: dicta est servanda, tenuior etiam, quam in Phrenitide inqt Rhases.

Haemorrhagia sisti sit cucurbita applicata hypochondrio dextro, seu regioni Hepatis, quod est sanguinis fons: At notandum in sanguinis affectione facta a plaga aut vulnere, in convenire hanc revulsionem, secundum [illegible] ejicienti, ipsum in genuum extringat

Cucurbita satis magna esse debet, quale Galen: Umbilico applicat in dolore Colico ubi Cucurbita instar miraculi cum modica flama illum dolorem cedat.

Piccolominaeus ~~pari~~ in Gal: de tumor: ponit in Hepate periodicum motum et quietem, motum quidem in collectione, secretione, et excretione, quietem in coctione: Coctio. a. duplex alia est chyli in chymum conversio: alia, mae morbifica extenuatio. Quodsi l. contingat ut inaequalis temporis seu aeris sit intempies, periodica ista coctio potest perturbari, ut tum Peripneumonia cum matutinum tempus frig: meridianum, aestuosum, vespertinum frig: et humid: Hippocrates, a. eos morbos, qui tum accidunt, difficiles esse judicat et lethales.

morb: acutis suppurantis.

Fellis cystis ptir ductum, quem in intestinum jejunum habet productum, et itidem alterum porum, tertium quoque ~~habent~~ productum in orificium interius ventriculi aliquando habere solet: quales homines pronum habent ventriculum ad biliosos vomitus. Quod malum, quamvis incurabile prima fronte videatur, quomodo tamen ei succurri possit docet Dodon: prax.

Ch. 105.

Syrupi de Betonica descriptio

Magistralis. } Communis. } Fol: IX. 63. 262, b.c.

Pharmaci cur motu superiores } sensu inferiores } sint sanis.

Fol: X. A. 290, b.

(121. Sunt qui functiones principes diversis sedibus distinguí velint Cur Arabes
alíq. a. parte in toto cerebro pagi volunt:
Ar. públicè docuit, fieri quidem promiscuè omnes tres functiones in cerebro, sed tamen imaginationem magis parte anteriori utpote humidiori, memoriam. a. parte posteriori, & magis sicca ibi sit Cerebri constitutio: ac ipsam rationem pagi magis medio inter jam dicta loco, & in media quoq; constitutionis sit. Atq; hinc affecta cerebri parte siciori memoriam, humidiori imaginatione, media rationem lædi dicemus. (121.

Hinc etiam ratio patescit, Cur illi
Qui ingeniosi memoria n̄ satis valeant, et contra, qui memoria valent, n̄ satis polleant ingenio: & fieri vix possit, ut si Cerebrum siciius sit parte posteriori, n etiam anteriorem in consensum trahat, aut vice versa.
v. et Fol: x. 2. 172, b.

D. Pulvis Catharticus desis. a. est, a liquoris (Cerevisiæ vel ibi aliquis parte dominatz, ξῆρ.

, Catholicè purgat. (250.
Ξῆ, ad Ξῆ. In Idem. εἰς Aq: Hordei) ξῆ, vel ἡ ξῆρ
numa magis in hac vel illa cum Aq: appropriata ξῆ, vel ξῆρ.
Sic mihi ad Nov: 1627, exhibuit
Y. Pulv: Solut: Ξῆ.
Dentri Coelest: ξῆ.
M. Fr. Ernestus.

7. (H. 163 XXIV.° Novembr:

Pancreas seu Callicreas est emunctorium si„ tum ad divaricationem venæ portæ in Ra„ mum Splenificum et Mesentericum.

Vena Splenetica insertis corpori pancreatis, adeo ut ipsum pancreas multum fuligino„ so nauæ ex ipso como Splenetico & porta at„ trahat, ne ipsum Cremum fatiscere contin„ gat ob nimiam limosi excrementi copiam.

In hoc Pancreate ut & Mesentrio Fernelius Febrium intermittentium focum ponit.

Ramus qui a Vesicula fellis in Intestinum pro„ ducitur, aliquamdiu sese illatebrat intra ipsius tunicas, priusquam in ipsius cavitatis influa„ ctum id a naa ut Bilis longius a ven„ triculo evacuaretur, ne molestet. a. & supiora regurgitaret.

Bilis evacuatio triplex ἄνω, κάτω, ἔξω, sine triplicitate, hominis, Biliosi sunt. κάτω quidem malitur, ἄνω vero vel ἔξω, pter naturam.

Jcterici boies a natura esse debent. V. Aph: 73.

Coitico etiam vel Symptomatico fiunt boies Icterici, Symptomatico, quidem vitio morbi, partis, veneni.

1. Partis quidem, et quidem vel vitio Cremis, et fit Icterus niger. vel vitio lecoris, vel Folliculi fellis.
2. Veneni vi como Icterum accipit, et quidem viridem, qualis ferè semp a Vipera.
3. Morbi vi. IV Aph: 69.

β: Eustach: fuit cum Vesal
exactissimus medicorum
anatomicorum.

† quin & alteram Arteriam sin
pioris in hoc eodem vidi e
cava orientis.

// Renes phaseoli formam ꝗ sæ ferunt.

Bartholinus Eustachius primum corpusculum in superiori renis parte observavit, a quo sigillum usi in sero esset attributis, nec crassamina magnitas sibi vias præcluderet. Hoc corpusculum quandoque excretat nigrum suum contentum in vesicam, unde urina nigra eo mingitur, Ivis multum præcessum sit sibi vitio. Certe hoc loco auctorum quorundam morbosi fomes hæreret, ꝗ proprie ad renes ꝛ spectet. [hoc corpusculum in hoc subjecto supra inguinum vasorum emulgentium manifeste se ostendit, adeo ut multum nigri humoris eo discretum efficeret.] Nota. a. quod cumulus in eo sit, quam a vasis emulgenti accipit.

≠ Nota. a. Arteriam emulgentem in hoc subjecto quoque deciviorem habuisse cæteris. Cæcum ludit non imminutarum partium productione. adeo ut hæc cuiare ꝛ solemnt practici.

Nephriticus dolor est triplex
Tensivus Punctorius, & Gravativus.

Punctorius est a calculo q sæ in ureteris initium, utpote partis sensilis & angusti, demittit. Gravativus est a magno calculo, & venam occlusam dolor pulsatorius est ab arteria emulgenti, cum vehementer distenditur a nimio sanguine attracto ad locum dolorificum.
quem vb. Juvat. In gravativo dolore præstat Clysteres adhibere, & injicere.

//

// Renes, παρὰ τὸ ῥεῖν, a fluendo: Micturio .n. duplex, inqt Hippocr: , ἢ ab his in Vesicam, & ἢ ab ea foras, illa naturalis, hæc voluntaria dr.
Calculus renum in omni ætate fieri potest, at Vesicæ solummodo a xiv.o ad lx annum in vesica generari calculus ꝛ solet, si in ea .a. contingat oriri calculum, a Renib erit, unde rudimentum acceperit.

Contingit ut quandoqb medio inter utramq; renum regionem unus Ren tantum sit visus. Cabrolius etiam sed Renem excisidisse testatur ex homine pendente ab xiv.

Calculus quamdiu in ipso Renum parenchymate hæret, dolorem pullum infert, nisi (ratione membranæ circumtusæ) ubi ipse magnus fuerit, si devenit ad Caput Vreteris deveniat, efficit dolorem punctorium, quo .a. plures angulos habuerit, eo dolor major erit.

Ephorus Poloni cujusdam nobilis inter Hagam & Seidam excussus e vehiculo: cum in humbos incidisset, ortum tumorem sub Renis sinistro magnum cum videret, de Apostematis corrupto certior, cauterium potentiale sub Renis adhibuit J: Heurn: perforato Ergo ad ipsum locum, quo magna pus copia effluxit.
Hipp: Epid. vi. sect. vi. 6. ἀγαλύνειν, λεπύνειν, καὶ ἐρεθισμοῦς καθαίρειν calculum oportet.
Diuretices crudis maxime vulgus uti solet, ut Aq: Vitæ cum fragis macerata.

Caro renum attenuabitur, mollibus, lenibus, Cassia fistula, Hordei decocto, Malvæ, Altheæ.
Contingit .a. si nimium diureticis utamur ꝛ pinguis istis lenientibus, ut mana aliqua viscida seu alia ad renes e Mesenterio in renes detrudatur.

Ji: Matth: de Gradi. ipse cum puerulo pstr-
natus a calculo, (quamvis plurimas ar-
milas identidem eruingerint) solis emolli-
entibus & lenientibus.

Post febris ardentes multae arenulae saepe
excernuntur, praesertim in ijs, qui magnas ha-
bent aestum in Jecore, & Corde, et
ampla quoque vasa. Vti.n. in coctione Sy-
ruporum Saccharum quasi in arenulas
concrescit si nimium coquatur: sic in his
febricitantibus ob nimium aestum multos
Syrupos in Julapijs ebibentibus, quibus
Syrupis cum multum insit Sacchari, id
in hoc aestu bilescit, ac in arenulas abit.
Nullus tamen adest calculi metus, modo
non accedat ratio aliqua viscida illas
arenulas conglutinans ac retinens.

XXV.° Nov:

9. Vesica praeter triplicem membranam, unam
externam idem cum Peritonaeo, alteram inter-
nam, & tertiam mediam sibi proprias, etiam
villis & crusta donata est. hac quidem ne a serosa
acrimonia exedatur, illis quo multius extendatur & corrigatur.
Calculus in vesica triplicitur latere potest,
i.° ut quasi fovea continuatur versus posteriora
ad perinaeum. ii.° ubi Calculus pituita
lenta & viscida cingitur. iii.° ubi aliquando
cutiani membrana in vesica continetur.
quibus modis si continetur, Catheteris attractu
aut eluditur, aut multa difficilia pecipta Medicis fatis
Calculis magnis mulieres defungi possunt, i.°
quia via laxior, ii.° quia vestra in illis deorsum
magis spectat, in viris sursum. Quo fit
quoque ut minus calculo obnoxiae sint foeminae,
neque hac de causa solum, sed & propter frigidum
omnium viscerum constitutionem, qualis calculo
generando minus opportuna.

11. Sæpe in hac regione contingit, ut pituita salsa in Vesicam defluens et ipso capite, calculus gignatur, præsertim & pueritis.

// Tribus modis Calculum mentiri solent affecti, seu contentum vesicæ. I.º a pituita viscida crassa & lenta in vessica contenta. II.º a pituita salsa a capite in vesicam seu ex ipsorum meatus urinarij incidente. III.º a carunculis innatis ipsi orificio vesicæ, sed in aliquo exzasso reter Baubing; quales contingit aliquando ut vesica alia insuper innata vesicæ. Tribus modis calculum mentiuntur, quemadmodum Is: Casaubano, quo Dei Medici Parisiensis calculo laborare putabant, et sectione instituta sunt in omnibus Medicis.

Ischyria optime curabitur si

Emp: Q. M. Scorpion: quo illinatur interfe-minium et pube.

In vulgari aliquando usu Emplastrum ex Rapo, Chamaemelo, et convenientibus lesa regioni vesicæ imponitur.

Vasa spermatica producuntur a tendinis musculorum obliquorum abdominis, a quibus Cremasteris suos oriuntur, nempe musculi obliq: tendinibus.

Epididymis in medio libera, in finibus dorsi annectitur. hinc et Parastata dicta.

Scrotum duplici constat membrana, cuto, et derto, seu pannículo carnoso multis venis et arteriolis donato.

Penis constat 1.º duobus corporibus sibi peculiaribus. 2.º Vesicæ seu meatu ad excernendum urinam et semen communi. 3.º, glande q. valido ligamento. 4.º, Musculis IV, duobus quidem allevatoribus, duobus vero accelleratoribus.

Catheter in magna et difficili Ischuria in Renis immitti solet, tamen sine gravi dolore et periculo, semp. n. cæmentum extrahunt: et malum evitarets, si membranaceum quis cogitaret.

//

// Membrana IV in corpore nostro maximum sensi-
lis. I.a palpebra interna. II.a Meatus auditorij
membrana interna tenuissima, ubi
frequenter puteris contingit inflammatio maxi-
mè dolorifica, & lethalis. III.a membrana q
est loco intermedio inter os sacrum & scrotum
ubi inflammationes si q contingant, maximè
dolorificæ ee solent. IV.a membrana maxi-
mè est, q Glandem penis contegit, sensilis.

In meatu urinario nascuntur quandoqs carunculæ
q in Gonorrhœa venerica a seminis excessum
fiunt, curanturq autem si
Ol. caudetum cerevisiæ intinctum Ol. Cucumeris
Afinini & Urni Rosi: indeq ad consoli-
dationem Vulneris, cum aliquot gannis
sublimati.

Ot. 192.

Tumasum sue dispergebat A.o per compila.
Maznitz en Consistorie
Wadrig nu u ~~gewelot~~?
Bitzck ~~hett~~ gby verlozs
~~Vat hatt~~ u schoorsteen-gelot.

Uropygium, seu ὑροπύγιον,
seu ὀρρωπύγιον, proprie
in avibus dicit locum bu-
mis podicis. H. Stan.

In ejus defectu posset li-
illum Aizugia porci ma-

Honesta matrona Ioanna van Leeuwen, mupta suo altera marito Gellio Domaris, (cui ego dum vidua esset, ac Filiorum suorum Leydæ habitaret, fere 11 annos convixi) Middelburgi gravida cecidit de suprema domus suæ contignatione, lapsu in in proximum tabulatum: sublevata nec stare, nec sedere, quin neqs in lecto decumbere sine atroci dolore extremæ Spinæ partis ad os sacrum (de Fist, sed de Stuyt Belg: Uropygium, seu Uropygium Martial. dictum) potuit: assumptis variis potionibus vulnerariis, (ut et Cerevisia Gedanensi, Jopenbier vocant, cum Butyro) atqs illinientis a Medicis et Chirurgis Prescriptis nihil promovit, quin potius se ptius habere visa est: tandem Consulit ipsi, ut partem affectam illineret Ol: Scorpionum, superimposito ~~[illegible]~~ omito pori masculi (Wie de Berg-verkreuzel) ad temperandum Olei, quod p sua vesicatorium est: deinde circum circa eam regionem et ipsum ὑπόκεισον vestivit ac praeligavit mappa (des gebestigt tafel-laken) quo remedio omnino D. G. curata fuit.

Sic et Nauta in eadem Zelandiæ metropoli, de mali summitate in Stegam, seu constratum puppis delapsus osso suo sacro, brevi curatus fuit.

//

// Vl: Scorpion: illitum Interfaminio et pubi praestantissimum est in Ischyria. (201. Tumoris a Vesparum morsu, aut Apium aculeis illatos, semel aut bis linendo intra paucas horas sanat. Praestans etiam in summo dolore a lapsu in Os sacrum, ut liquet casu praecedenti (191.

ejus compositio. Wirtsingh: 654. 655.

XXVI.° Nov:

(Vl. 190.

Thomson medicus methodicus apud Cal: Hist. cutis dura caput tegit dixit.

Capitis partes continentes, Pili, Cuticula, Cutis, Pinguedo in occipite, Panniculus carnosus, Pericranium, Periostium, quae quae habent pro parte integriori ipsius Pericranii.

Panniculus carnosus in maximas constitit in inflammationibus a ruptoribus Capitis etiam ad semi digiti crassitudinem excessit.

Pericranium, a Meninge dura extra suturas provenit, quod liquet in Infantibus, ubi suturae magis hiant.

Ora Ossa vestiunt periostio, excepitis dentibus. Tribus Ossibus meatui auditorio peculiaribus, et interna seu vitrea Cranii tabula.

Musculi frontis, quae instruunt Palpebras: eaque etiam, in morbis acutis resolvuntur ad ipsam mortis instantiam, dissipato humido naali a calore febrili, quando continuo

//

Il oculi claudunt, ita ut aegr dormire semp videat, post a febre exhauriunt & plenu exsiccescunt, ita ut exanimati oculos clauditi ~~m~~ finant.

Nota an Pericranium & Periostion diversa sint membrana in cranio, quatus videntur prope tempora, quorum musculi interius & exterius membrana contegunt.

Vulnera Temporibus illata ~~p~~ tam periculosa sunt: volunt Hippocr: fieri tribus de causis
.....

Os squamosum instar squamae amplectit ossibus proximis, dicitqs sutura squamosa quod aequali superficie, cum reliquae sutura verae inaequali superficie instar serra sperantur.

Osticula duo ~~q~~ procuraz sutura cum osse occipitis jungunt commundat Bauhin:
alij Os basilare, si semper calcinentur cum Agi: Filia exhibeant Epilepticis.
(Empir:

Ossa Arcymatis maximae infirma (in Vulneratione) substantia stenpamenti, qa fragilia.
constitutionis,
tegumenti, qa cutis inibi tenuissima
contenti, qa ibi Cerebrum humidissi:

Jacentis osse spectantes lacunae, in ipsa diploe intra utramqs tabulam, ubi continetur quidam mucam volunt, ad mucae odoratibus insservientis productis alij ad oculorum humectationem.

Diplois usus ad Cerebri suspensionis, evacuationis, & ad Dysphthiam.

~~Accuratè in Chirurgiis~~.

Nota Emplastrum Benedictum (vel ejus loco Cerotum rubrum Vigonis, quod in fractuis Ossium prostantissimum, & sibi usui convenius, cui Empl: Benedict:) quod magnum usum habet in collisionibus seu depressionibus tabulae exterioris in cranio puerorum. de quo videndus Azevis.

Cerotum Rubrum Vigonis.

impositum clavicula a Wevelichovs pensionarij Leydensis, congelatum seu constrictum sanguinem prosperè eduxit vi. fracta. n. clavicula ex casu in glaciem e trabe.

Dolores Capitis ~~vel sunt~~ externi, vel sunt

- Externi vel sunt
  - vagi, eique a flatibus.
  - fixi vel a mala
    - tenui, unde Acbores
    - crassa, unde Paralysis in Cute venetica.
- Internus ipsu diploe, cujus meminit Duretus. quem vide.

Acbores cum curata esset in quendam puella suppressa mala Epilepsia vel Convulsionis motion inferebat, eo quod Tremor totius obortus esset, Medicus Ego . . . . Acbores iterum provocavit, Solo Folio Rubor Beta impositio.

Paralysia aliter curari nequit, quam si descripsa cuti mala crassa cum facieus tota abradatur.

Τεῶματα seu Culmina capitis vel frivi solvunt.

In tabula exteriori
- fissura, Rima, hæc latior, illa angustior.
- Contusio, seu Collisio.
  - 1. cum ita deprimitur, ut demum redeat, & frequenter in puerulis contingere solet.
  - 2. cum comprimitur, & non redit in locum
    - & quidem vel
      - æqualiter.
      - inæqualiter.
- Cædes, & Dedolatio, illa cum ipsum vulnus non est majus instrumento immisso. Hæc cum pars aliqua auferitur.
- Punctura & perforatio.
- Contrafissura, seu Resonitus. cum ibi os non findit, ubi facta & passio quæ fit vel in
  - Eodem
  - Opposito
  - } esse.

Interiora tabulæ
- In substantia
  - 1. si fiat Rima, a transmisso instrumento & diplois, &c.
  - 2. in contrafissura.
- Vasa, quæ sunt in ipsius sulcis, quæ vel
  - apiunt, ex trajectione instrumenti.
  - dissiliunt, in contusione valida.
  - quatiuntur, & comprimuntur ut cor, putrescant, quod potissimum fit in hesibus temporum

Jacobus Berengarius Chirurgus practicus præstantissimus.

Omnis sanguis grumosus retentus in corpore maligne putrescit: nisi sit vel in Corde, vel ut in sinu super falcem Cerebri, vel ut in Hypoto uterino.

Percussio ñ est facile tentanda (et non nisi dets nulla alia curandi ratio) presertim in hac regione, ubi Cerebro facile noxa inferri ab ambiente aere fri humido. magis etiam tentanda in pueris infra annum septimum. Accessus Petarus Chirurgi cum infelici successu sæpe in pueris tentasset, tandem presenus ad collisionis incurrit Emplastrum, q Benedictum vocabat, cujus etiam locum supplere potest Cerotum ru-bum Vigonis.

Gal: VI. meth. med. 6. dicit si os Cranij vehementer sit confractum ex toto aut secundum, / At quid Galenus significarit per hoc dictum ambigunt autores, ut et Leydo contigit in tractu Spiegelij Anno domini Patavini Ceni ab aniga capitis percussum cruento obtuso) os in capite undecunq separatum a vicinis osibus, auferre medici voluissent, nisi Bartin et Heurnius cum Chirurgo Romanis obstitissent: pro, desiderantes ñ nisi albescere incipiant ac specialiter, atq in multas particellas contritum sit, postea quam indicabat. Ad explicandum an Rimam duxerit Cranij exploratorium veteribus fuit, si lassis dentibus frangat Radicem Asphodeli, aut nucem avellanam, aut amygdalam sumunt nostri, vel filum tenuitis dentibus tenendum exhibent, q pulsant, unde dolor excitetur et percipiatur locus fissuræ: vel obturatis naribus buccas inflant, sic bullæ exientes e fissura, eam produnt. quin et atramento infuso.

Vulnus cranio illatum, qualecunq sit, et ab acutissimo etiam instrumento illatum sæpe sibi sanus, nunquam sine collisione est.

Os longe minus ledit membranas, q sectum.

Homozzi.

℞. Vnica Quercus antiquus, fi. pr. pl.
[illegible] vel loco [illegible] vel [illegible]

℞. Excrescentia nigra [illegible] filiginis gr: ij. [illegible] q. [illegible] [illegible]

℞. Barc: Lanzi N.o [illegible] in [illegible] [illegible] navis [illegible]